VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ
FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

ÚSTAV ARCHITEKTURY
INSTITUTE OF ARCHITECTURE

KOMPLEXNÍ URBANISTICKÁ ANALÝZA VYBRANÉHO VEŘEJNÉHO PROSTORU
COMPREHENSIVE URBAN ANALYSIS OF SELECTED PUBLIC SPACE

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR
Tereza Zoubková

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR
Ing. arch. JAN MÁJEK, Ph.D.

BRNO 2020

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program	B3656 Městské inženýrství
Typ studijního programu	Bakalářský studijní program
Studijní obor	3647R025 Městské inženýrství
Pracoviště	Ústav architektury

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Student	Tereza Zoubková
Název	Komplexní urbanistická analýza vybraného veřejného prostoru
Vedoucí práce	Ing. arch. Jan Májek, Ph.D.
Datum zadání	30. 11. 2019
Datum odevzdání	22. 5. 2020

V Brně dne 30. 11. 2019

doc. Ing. arch. Antonín Odvárka, Ph.D. Vedoucí ústavu	prof. Ing. Miroslav Bajer, CSc. Děkan Fakulty stavební VUT

PODKLADY A LITERATURA

CARRERA, Judit, Magda ANGLE`S a Rosa PUIG TORRES. In favour of public space: ten years of the European Prize for Urban Public Space. Barcelona: ACTAR, c2010. ISBN 849286138X.
GEHL, Jan. MĚSTA PRO LIDI. Nakladatel: Partnerství. ISBN 9788026020806.
GEHL, Jan. ŽIVOT MEZI BUDOVAMI: Užívání veřejných prostranství. 1. vyd. Brno: Nadace Partnerství, 2000. ISBN 80-85834-79-0.
HRŮZA, Jiří. STAVITELÉ MĚST. Nakladatel: Agora. ISBN 9788086820088.
JEHLÍK, Jan. RUKOVĚŤ URBANISMU. Nakladatel: Ausdruck Books, 2016. ISBN: 9788026095583.
KRATOCHVÍL, Petr. MĚSTSKÝ VEŘEJNÝ PROSTOR. Vydal: 1. vyd. Zlatý řez o.s., Praha, 2015. ISBN 978-80-88033-00-4.
KRIER, Léon. Architektura - volba nebo osud. Praha: Academia, 2001. ISBN 80-200-0012-7.
LYNCH, Kevin. OBRAZ MĚSTA / THE IMAGE OF THE CITY. Vyd. Polygon. 1. vyd. Praha, 2004. ISBN 80-7273-094-0.
PARTNERSTVÍ, Kolektiv autorů Nadace. PROSTORY - Průvodce tvorbou a obnovou veřejných prostranství. 1.vyd. Brno 2003. ISBN 978-80-904918-6-1.
SITTE, Camillo. STAVBA MĚST PODLE UMĚLECKÝCH ZÁSAD. Vydal: ÚÚR, Brno, 2012.
ŠÉPKA, Jan A TŮMOVÁ, Mirka. JAK SE DĚLÁ MĚSTO. 1. vyd. Praha, 2016. ISBN 970-80-87064-15-3.

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ

Při zpracování bakalářské práce je třeba řídit se směrnicí děkana č. 04/2019 Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací na Fakultě stavební Vysokého učení technického v Brně vč. všech dodatku a příloh.
ZADÁNÍ, CÍLE PRÁCE, POŽADOVANÉ VÝSTUPY
Úvod:
Identifikace a vymezení řešeného území ve struktuře osídlení. Analýza širších územních vztahů a související literatury, ÚPP a ÚPD. Zvolení vhodné analytické metody. Stručný úvod do řešené problematiky.
Teoretická část:
V teoretické části provést kritickou analýzu řešeného místa, případně míst s důrazem na funkční složky veřejných prostranství. Cílem práce bude zevrubná analýza vybraných aspektů vybraných veřejných prostor města se zaměřením na jejich funkci, a využitý resp. nevyužitý potenciál v různých oblastech hodnocení. Popis možného dalšího vývoje prostoru s uvažovanými úpravami, případně jiný městský zásah apod.
Závěr:
V závěru popsat shrnutí výsledků práce s nastíněním vize možného dalšího vývoje. Zhodnocení výsledků práce.

STRUKTURA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

VŠKP vypracujte a rozčleňte podle dále uvedené struktury:
1. Textová část závěrečné práce zpracovaná podle platné Směrnice VUT "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací" a platné Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací na FAST VUT" (povinná součást závěrečné práce).
2. Přílohy textové části závěrečné práce zpracované podle platné Směrnice VUT "Úprava, odevzdávání, a zveřejňování závěrečných prací" a platné Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací na FAST VUT" (nepovinná součást závěrečné práce v případě, že přílohy nejsou součástí textové části závěrečné práce, ale textovou část doplňují).

Ing. arch. Jan Májek, Ph.D.
Vedoucí bakalářské práce

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá územním plánováním a veřejnými prostory. První část práce je zaměřena na historický vývoj města Hodonín a územní plánování. Problematika územního plánování je zde vymezena dle Zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). V další části se práce zaobírá pojmy veřejného prostoru, vymezuje jeho základní typy a prvky ovlivňující jeho kvalitu. Praktická část práce je věnována především funkční a prostorové analýze vybraného prostoru ve městě Hodonín, a také územně plánovací dokumentaci. Z provedených analýz jsou definovány slabé a silné stránky prostoru.

KLÍČOVÁ SLOVA

územní plánování, veřejný prostor, urbanistická analýza, město, Hodonín, Dolní Valy, pěší zóna, parter

ABSTRACT

This bachelor thesis deals with spatial planning and public spaces. The first part is focused on the historical development of the town of Hodonín and general spatial planning. The spatial planning problematics are defined by the Act of 183/2006 Coll., on the town and country planning and building code (Building Act). In the next part, the work deals with the basic public space terminology and describes its types and elements determining its quality. The practical part of this thesis is dedicated to the functional and spatial analysis of the selected public space in the town of Hodonín, and its planning documentation. From the analysis performed, the strengths and weaknesses of this public space are defined.

KEYWORDS

spatial planning, public space, urbanistic analysis, city, Hodonín, Dolní Valy, pedestrian zone, parterre

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE

Tereza Zoubková *Komplexní urbanistická analýza vybraného veřejného prostoru.* Brno, 2020. 64 s., bez příloh. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav architektury. Vedoucí práce Ing. arch. Jan Májek, Ph.D.

PROHLÁŠENÍ O SHODĚ LISTINNÉ A ELEKTRONICKÉ FORMY ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Prohlašuji, že elektronická forma odevzdané bakalářské práce s názvem *Komplexní urbanistická analýza vybraného veřejného prostoru* je shodná s odevzdanou listinnou formou.

V Brně dne 28. 5. 2020

Tereza Zoubková
autor práce

PROHLÁŠENÍ O PŮVODNOSTI ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci s názvem *Komplexní urbanistická analýza vybraného veřejného prostoru* zpracovala samostatně a že jsem uvedla všechny použité informační zdroje.

V Brně dne 28. 5. 2020

Tereza Zoubková
autor práce

PODĚKOVÁNÍ

Mé poděkování patří Ing. arch. Janu Májkovi, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady, ochotu a čas, který mi při tvorbě bakalářské práce věnoval. Také bych ráda poděkovala své rodině za podporu, kterou mi poskytuje po celou dobu studia, své sestře za jazykovou korekturu a Ing. Janu Tichému za připomínky a postřehy k obsahové formě práce.

OBSAH

1. ÚVOD 4
2. ZÁKLADNÍ INFORMACE O MĚSTĚ HODONÍN 5
3. HISTORIE MĚSTA HODONÍN 7
   3.1. POČÁTKY MĚSTA 7
   3.2. 14. – 18. STOLETÍ 8
   3.3. 19. STOLETÍ – SOUČASNOST 10
4. ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ 12
   4.1. NÁSTROJE ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ 12
      4.1.1. ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ PODKLADY 12
      4.1.2. POLITIKA ÚZEMNÍHO ROZVOJE 13
      4.1.3. ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE 14
5. ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ MĚSTA HODONÍN 16
   5.1. POLITIKA ÚZEMNÍHO ROZVOJE 16
   5.2. ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE JIHOMORAVSKÉHO KRAJE 16
   5.3. ÚZEMNÍ PLÁN MĚSTA HODONÍN 18
6. VEŘEJNÝ PROSTOR 19
   6.1. DEFINICE 19
   6.2. VEŘEJNÝ x NEVEŘEJNÝ x SOUKROMÝ 19
   6.3. VLIV NA MĚSTO 21
      6.3.1. ŽIVÉ MĚSTO 21
      6.3.2. BEZPEČNÉ MĚSTO 21
      6.3.3. UDRŽITELNÉ MĚSTO 22
      6.3.4. ZDRAVÉ MĚSTO 22
   6.4. TYPY VEŘEJNÝCH PROSTOR 23
      6.4.1. ZELEŇ 23

6.4.2. ULICE 24
6.4.3. NÁMĚSTÍ 24
6.5. AKTIVITY VE VEŘEJNÉM PROSTORU 25
6.6. VYBRANÉ SKLADEBNÉ PRVKY VEŘEJNÉHO PROSTORU 26
6.6.1. HRANIČNÍ LINIE 26
6.6.2. MOBILIÁŘ 27
6.6.3. MĚSTSKÁ ZELEŇ 28
7. VEŘEJNÉ PROSTRANSTVÍ DOLNÍ VALY 29
7.1. ZÁKLADNÍ INFORMACE 29
7.2. HISTORICKÝ VÝVOJ 31
7.3. VYMEZENÍ V ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACI 31
7.3.1. ÚZEMNÍ PLÁN 31
7.3.2. REGULAČNÍ PLÁN 34
8. ANALÝZA ULICE DOLNÍ VALY 39
8.1. VYMEZENÍ PROSTORU 39
8.2. ŠIRŠÍ VZTAHY 39
8.3. NAVAZUJÍCÍ VEŘEJNÉ PROSTORY 40
8.4. DOPRAVNÍ ANALÝZA 42
8.4.1. SILNIČNÍ DOPRAVA 42
8.4.2. CYKLODOPRAVA 42
8.4.3. PĚŠÍ DOPRAVA 43
8.4.4. VEŘEJNÁ HROMADNÁ DOPRAVA 43
8.4.5. STATICKÁ DOPRAVA 43
8.4.6. HLUKOVÁ ZÁTĚŽ ZPŮSOBENA DOPRAVOU 44
8.5. ANALÝZA ZELENĚ 45
8.6. FUNKČNÍ ANALÝZA 47

8.7. ANALÝZA OBČANSKÉ VYBAVENOSTI 47
8.8. VÝŠKA ZÁSTAVBY 50
8.9. MOBILIÁŘ 51
9. VYHODNOCENÍ ANALÝZ 53
9.1. SWOT ANALÝZA 54
10. ZÁVĚR 55
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ 56
SEZNAM OBRÁZKŮ 59
SEZNAM TABULEK 63
SEZNAM GRAFŮ 63
SEZNAM ZKRATEK 64

1. ÚVOD

Veřejný prostor je nedílnou součástí našeho každodenního života. Je to také základ každého města, v podobě ulic a náměstí. Každý veřejný prostor má svůj charakter, funkci a kvality, které ovlivňují, jak se v takovém prostoru cítíme a chováme. Práce se zabývá problematikou veřejného prostoru, jeho funkcí, významem i regulacemi. Autorka také považuje za důležité pochopit přívlastek veřejný, ať už z legislativního, nebo ze sociálně-urbanistického hlediska.

Bakalářská práce je zaměřena na komplexní urbanistickou analýzu veřejného prostoru a to ulice Dolní Valy ve městě Hodonín. Tato ulice je významná jak svou funkcí, tak i svou polohou v centru města. Ulicí prochází frekventovaná trasa a je v ní zaveden režim pěší zóny.

První část práce je zaměřena na město Hodonín a jeho historický vývoj. Druhá část se zabývá územním plánováním a jeho nástroji, které jsou definovány dle Zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánováním a stavebním řádu. Třetí část práce je věnována pojmu veřejný prostor a faktorům, které jej ovlivňují. V poslední části se autorka zaobírá vymezením vybraného prostoru dle územního a regulačního plánu města Hodonín a samotnými analýzami prostoru, což je také cílem této práce.

2. ZÁKLADNÍ INFORMACE O MĚSTĚ HODONÍN

Město Hodonín se nachází v Jihomoravském kraji, v okrese Hodonín a leží přibližně 60 km jihovýchodně od Brna. Je to okresní město a nyní vykonává ve svém správním obvodu funkci obce s rozšířenou působností. Okres Hodonín jako takový stále existuje a skládá se z 82 obcí. Hranice katastrálního území města lemuje hranici mezi Českou republikou a Slovenskem, která je tvořena tokem řeky Moravy.

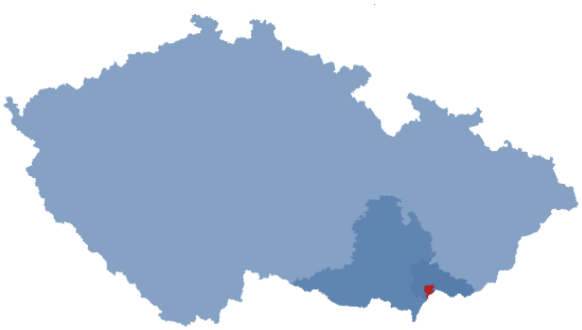

Obr. 1 Hodonín na mapě ČR

Hodonín má rozlohu 63,05 km^2. K 1. 1. 2019 byl počet obyvatel 24 582.[1] Od 50. let 20. století byl zaznamenán velký nárůst počtu obyvatel v souvislosti s výstavbou elektrárny. Mezi lety 1991 a 2006 nastal pokles obyvatel zejména z důvodu osamostatnění obcí Lužice a Rohatec.

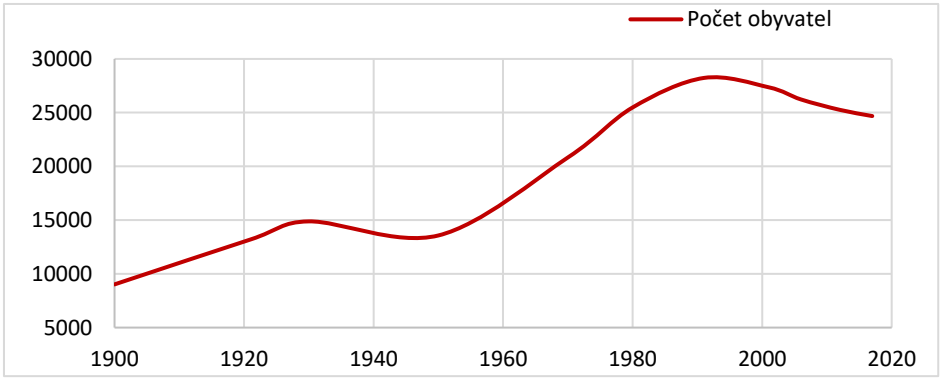

Graf. 1 Vývoj počtu obyvatel

Hodonínem prochází silnice I/55, která vede z Olomouce do Břeclavi k hraničnímu přechodu Poštorná-Reintal, kde dále pokračuje do Rakouska. V Hodoníně na ulici Velkomoravská se křižuje se silnicí I/51, která propojuje Hodonín se slovenským Holíčem a pokračuje dál na Slovensko.

[1] Hodonín: Základní informace, mistopisy.cz, cit. 05. 05. 2020

Železniční síť je tvořena tratěmi 255 (Hodonín-Zaječí), 330 (Přerov-Břeclav) a 343 (Hodonín-Vrbovce). Nejvýznamnější tratí je 330, která spojuje Hodonín s Břeclaví a tratí 250 (Praha-Kúty; Břeclav-Brno).

V roce 2005 byl založen mikroregion Hodonínsko, jehož cílem je regionální rozvoj. Sdružuje celkem těchto 11 obcí[2]: *Čejkovice, Hodonín, Dubňany, Prušánky, Rohatec, Starý Poddvorov, Nový Poddvorov, Josefov, Dolní Bojanovice, Ratíškovice a Mikulčice.*

Hodonín je tvořen katastrálním územím Hodonín. Mezi základní sídelní jednotky patří[3]: *Bažantnice, Brněnská, Díly, Dolní Doubrava, Hodonín-jih-Rybáře, Horní Doubrava, Kapřiska, Lesná, Mrkotálky, Národní, Nesyt, Očov, Průmyslový obvod, Sadová, Sídliště, Cihlář, U Očova, Větrná hůrka, Vinohrady, Vyhlídka, Žižkova čtvrť*.

7. března 1850 se v Hodoníně narodil T. G. Masaryk, jehož životu je věnována stálá expozice v Masarykově muzeu, které sídlí v části bývalého zámečku.

[2] Mikroregion Hodonínsko – O MIKROREGIONU, web.archive.org, cit. 05. 05. 2020
[3] Hodonín (okres Hodonín), risy.cz, cit. 05. 05. 2020

3. HISTORIE MĚSTA HODONÍN

3.1. POČÁTKY MĚSTA

Jedna z prvních zmínek o Hodoníně pochází z roku 1046, kdy je název města „Godonin“ poprvé uveden ve falzu tzv. staroboleslavské listiny. Staročeský název Godonin je odvozen od slovanského kmene God-doba a znamená lid Godonův, tedy lid Hodonův. Nejstarší písemná zpráva pochází z roku 1169 a to z listině olomouckého knížete Fridricha.[4]

Po zániku Velkomoravské říše roku 1018 byly na strategicky důležitých místech budovány nové hrady. Jedním z těchto hradů byl hrad Hodonín (Godonin), který stál na významné obchodní cestě z českého státu do Uher. Nacházel se na ostrově mezi rameny řeky Moravy. Díky své poloze na hraniční linii mezi Moravou a Horními Uhrami byl Hodonín významný pro rozvoj kolonizace neosídlených částí země mezi toky Moravy, Olšavy a Bílými a Malými Karpatami. Stal se také opěrným bodem pro Přemyslovce, především při expanzi jejich moci.[5]

V roce 1228 byl Hodonín povýšen na město listinou královny Konstancie Uherské, manželky krále Přemysla Otakara I. Tato listina se však nedochovala v originále a je předmětem mnoha sporů. Důvody jsou například takové, že za života krále Přemysla Otakara I., který zemřel až roku 1230, by královna Konstancie neměla pravomoc udělit takové výsady. Proto lze přejít k závěru, že privilegium městu udělil sám Přemysl Otakar I.[6]

V době vzniku města připomínal Hodonín rozlohou, počtem obyvatel i charakterem zástavby spíše vesnici, obzvlášť v porovnání s městy jako Olomouc a Brno. Plocha města nepřesahovala 17 ha, minimálně vyvinutou uliční síť tvořilo pouhých 50 domů. Město nemělo kamenné ani zděné hradby. Území města bylo ohraničeno dusaným valem, na němž byly zaraženy zaostřené kůly.[7]

---

[4] PLAČEK, Miroslav. Hodonín: Dějiny města do roku 1948.
Hodonín v datech, hodonin.eu, cit. 05. 05. 2020

[5] Hodonín podrobně rok za rokem, hodonin.ic.cz, cit. 05. 05. 2020
PLAČEK, Miroslav. Hodonín: Dějiny města do roku 1948.

[6] Hodonín podrobně rok za rokem, hodonin.ic.cz, cit. 05. 05. 2020

[7] Hodonín podrobně rok za rokem, hodonin.ic.cz, cit. 05. 05. 2020
PLAČEK, Miroslav. Hodonín: Dějiny města do roku 1948.

3.2. 14. – 18. STOLETÍ

Na začátku 14. století byl Hodonín připojen k Uhrám a po vpádu Zikmunda, krále uherského, bylo město vypáleno. Během následujících let byl opevněn hrad, aby odolával nepřátelským útokům od uherské hranice. Během česko-uherských válek zpustla nebo zcela vymizela celá řada Hodonínských vesnic.[8]

Roku 1512 byl hrad, v té době již přestavěný na zámek, spolu s celým panstvím předán Jindřichu z Lipé a Hodonín tak přestal být městem královským a stal se městem poddanským.[9]

Od druhé poloviny 15. století byly v okolí budovány rybníky, které patřily mezi největší rybníky na Moravě, např. rybník Nesyt byl druhým největším. Výnosy rybničního hospodaření byly v této době nejvýznamnějším příjmem šlechty a ryby se vyvážely i do širokého okolí, například až do Vídně. Kromě rybaření se dařilo i vinné révě. V této době patřily vinařské oblasti mezi nejbohatší v zemi. Rozvoj města během 15. století byl však zbrzděn velkými požáry, při jednom požáru dokonce shořelo více než 70 % města.[10]

Hodonín získal charakter vodní pevnosti díky své poloze na soutoku řek Moravy a Stupavy (tj. Kyjovka). Hranice Hodonínského panství, která byla zároveň zemskou hranicí, procházela lesem a byla tedy nepřehledná. K přehlednosti hranice byly využívány duby nebo topoly, do kterých byl vyřezán kříž. Hodonín vedl o hranici časté spory se sousední hornouherskou Holíčí. Důležitou součástí hranice mezi Moravou a Uhry byla i komunikace. Řeka Moravu bylo možné překonat po mostě, popř. pomocí převozu.[11]

V 16. století město zažilo hospodářský rozvoj a díky dobrým klimatickým podmínkám a absenci válečných konfliktů se zvyšoval počet obyvatel. V roce 1600 mělo jenom samotné město 179 obydlí a minimální odhad populace je stanoven na jeden a půl tisíce obyvatel. I když byl Hodonín jediným městem na rozsáhlém panství, patřil svou velikostí k průměrným ve své kategorii. Ke konci 16. století zahrnovalo hodonínské panství město Hodonín se

[8] Hodonín podrobně rok za rokem, hodonin.ic.cz, cit. 05. 05. 2020
Hodonín v datech, hodonin.eu, cit. 05. 05. 2020

[9] Hodonín v datech, hodonin.eu, cit. 05. 05. 2020

[10] Hodonín podrobně rok za rokem, hodonin.ic.cz, cit. 05. 05. 2020
PLAČEK, Miroslav. Hodonín: Dějiny města do roku 1948.

[11] Hodonín podrobně rok za rokem, hodonin.ic.cz, cit. 05. 05. 2020
PLAČEK, Miroslav. Hodonín: Dějiny města do roku 1948.

zámkem, vsi *Dolní Bojanovice, Brumovice, Dubňany, Hovorov, Kobylí, Krumvíř, Kurdějov, Lužice, Morkůvky, Mutěnice, Němčičky, Horní, Pavlovice, Plumlůvky, Rakvice, Ratiškovice, Šakvice, Těšice, Zaječí,* pusté městečko *Čejč* a pusté vsi *Divice, Harasy, Kapanice, Kloboučky, Kuničky, Morkoňovice* a *pustá tvrz s mýtem šardickým.*[12]

Během třicetileté války bylo celé panství spolu s městem zničeno – na náměstí zůstaly jen dva domy. Během války byl Hodonín dvakrát dobyt, vydrancován a vypálen.[13]

Během 17. století se dařilo nejvíce řemeslům. Mezi hlavní zdroje příjmů patřily pivovar, hospoda, pila a dva mlýny. Došlo také k nárůstu počtu židovských obyvatel a zlepšení jejich postavení v Hodoníně. Posléze se židovská obec výrazně osamostatnila od zbytku města. V roce 1774 ale Marie Terezie židovskou obec zrušila a její obyvatelé se museli vystěhovat do Uher a jiných míst Moravy. I přes to, že byl Hodonín hospodářsky rozvíjen, nadále si zachovával zemědělsko-řemeslnický charakter. Hodonínské panství však patřilo k nejcennějším moravským panstvím pro svou rozlohu, bonitní půdu a pěstování vína, rybníky a pastviny.[14]

Obr. 2 Hodonín na mapě z roku 1827

V 70. letech 18. století si budovy zámku pronajali bratři Bruberové a zřídili textilní továrnu na zpracování konopí a lnu. Roku 1783 byl zámek prodán za účelem vybudování státní tabákové továrny. Ta jako jedna z mála zaručovala pracovní příležitost ve městě, které měnilo svůj venkovský charakter. Hospodářský rozvoje města podpořilo vybudování nové

[12] Hodonín podrobně rok za rokem, hodonin.ic.cz, cit. 05. 05. 2020
PLAČEK, Miroslav. Hodonín: Dějiny města do roku 1948.
[13] Hodonín podrobně rok za rokem, hodonin.ic.cz, cit. 05. 05. 2020
[14] PLAČEK, Miroslav. Hodonín: Dějiny města do roku 1948.

císařské cesty z Uher na Brno. Nejvýznamnější událostí toho století bylo vybudování železnice. První vlak projel Hodonínem 1. května 1841.[15]

3.3. 19. STOLETÍ – SOUČASNOST

Ve druhé polovině 19. století dosáhl Hodonín obrovského pokroku ve výstavbě a v podnikatelské činnosti. Město zaznamenalo rapidní nárůst počtu obyvatel, roku 1900 mělo město již přes deset tisíc obyvatel a velká část z nich byla německy mluvících.[16]

Hospodářsky se nejvíce dařilo řepě cukrovce a tak vznikaly cukrovary, dva dokonce přímo v Hodoníně. V podnikání se také dařilo cihlářskému průmyslu, byla zprovozněna slévárna vyrábějící vodárenské a kanalizační armatury a čerpadla a založena mlékárna fungující až do dnes (Savencia Fromage & Dairy Czech Republic, a.s.). Význam Hodonína stoupal s rozmachem železniční dopravy a stal se důležitou křižovatkou železničních drah.[17]

15. března 1939 vstoupila na území Hodonína okupační armáda. 20. listopadu 1944 bylo na území města americkou armádou shozeno necelých 450 bomb. Při náletu zemřelo 179 lidí a dalších téměř 300 bylo zraněno, bylo poškozeno 1035 domů a 163 zcela zničeno. Hodonín byl 12. dubna 1945 osvobozen jako první město v českých zemí.[18]

Obr. 3 III. vojenské mapování 1920 - 1956

[15] Hodonín podrobně rok za rokem, hodonin.ic.cz, cit. 05. 05. 2020
Hodonín v datech, hodonin.eu, cit. 05. 05. 2020
[16] PLAČEK, Miroslav. Hodonín: Dějiny města do roku 1948.
[17] PLAČEK, Miroslav. Hodonín: Dějiny města do roku 1948.
[18] Hodonín podrobně rok za rokem, hodonin.ic.cz, cit. 05. 05. 2020
Hodonín v datech, hodonin.eu, cit. 05. 05. 2020

Roku 1950 byly zahájeny přípravné práce na výstavbě elektrárny. S tím souvisel i další rozvoj města a výstavba sídliště Bažantnice. Při těžbě ropy se v 50. letech zjistilo, že ropa obsahuje výrazné množství jodu. Na základě tohoto poznatku se začalo s léčbou pacientů především s poruchou pohybového ústrojí. V 70. letech proběhl výzkum s cílem ověření skutečných léčebných účinků, jehož výsledkem byl podnět k založení lázní. Městu byl přiznán lázeňský statut roku 1978. Se vznikem samostatné České republiky 1. ledna 1993 se stal Hodonín hraničním městem.[19]

[19] Hodonín v datech, hodonin.eu, cit. 05. 05. 2020
Historie lázní, laznehodonin.cz, cit. 05. 05. 2020

4. ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ

Územní plánování je upraveno zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

> *Cílem územního plánování je vytváření předpokladu pro udržitelný rozvoj území, který uspokojuje potřeby současné generace a spočívá ve vytváření podmínek pro vyvážený vztah příznivého životního prostředí, hospodářského rozvoje a soudržnosti společenství obyvatel území. Zároveň však nemá ohrožovat podmínky života budoucích generací.*[20]

> *Mezi úkoly územního plánování patří rozvoj a ochrana přírodních, kulturních a civilizačních hodnot spolu s urbanistickým, architektonickým a archeologickým dědictvím. Územní plánování tak zajišťuje racionální a hospodárné uspořádání území. K plnění cílů a úkolů slouží nástroje územního plánování.*[21]

4.1. NÁSTROJE ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

4.1.1. ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ PODKLADY

> *Územně plánovací podklady tvoří územně analytické podklady a územní studie a slouží jako podklad k pořizování politiky územního rozvoje, územně plánovací dokumentace i k dalším rozhodnutí v území.*[22]

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY

> *Územně analytické podklady zjišťují a vyhodnocují stav území a jeho vývoj. Ověřují možnosti změn v území a jejich omezení z důvodu ochrany veřejných zájmů – limity využití území*.[23]

Územně analytické podklady se pořizují pro území celé České republiky a pořizování těchto podkladů je povinné pro kraje i obce. Obsahují podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území, rozbor udržitelného rozvoje území a údaje o území vyplývající z průzkumu území. Náležitosti obsahu jsou stanoveny prováděcí vyhláškou č. 500/2006 Sb., o územně

[20] § 18 zákona č. 183/2006 Sb.: o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).
[21] § 19 stavebního zákona
[22] § 25 stavebního zákona
[23] § 26 stavebního zákona

analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti.[24]

ÚZEMNÍ STUDIE

> *Územní studie navrhuje, prověřuje a posuzuje možná řešení vybraných problémů a také rozvoj takových funkčních systémů území, které by mohly výrazně ovlivňovat nebo limitovat využití a uspořádání území.*[25]

Územní studie řeší koncepci uspořádání dané lokality, vymezuje veřejná prostranství a jejich uspořádání a stanovuje uliční a stavební čáry včetně umístění komunikací. Také upřesňuje zásady prostorové regulace.[26]

Je to nepovinný podklad a je pořizována v případech, kdy je to uloženo územně plánovací dokumentací nebo z vlastního podnětu.[27]

4.1.2. POLITIKA ÚZEMNÍHO ROZVOJE

> *Politika územního rozvoje je nástroj, který určuje strategii a základní podmínky pro plnění konkrétních úkolů územního plánování v republikových a mezinárodních souvislostech s ohledem na udržitelný rozvoj. Stanovuje priority územního rozvoje, vymezuje oblasti se specifickými hodnotami a problémy a také plochy a koridory dopravní a technické infrastruktury. Politika územního rozvoje je závazná pro pořizování a vydávání zásad územního rozvoje, územních plánů, regulačních plánů a pro rozhodování v území.*[28]

Politika územního rozvoje:[29]

- stanovuje republikové priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území,
- vymezuje rozvojové oblasti a rozvojové osy, tj. oblasti mezinárodního a republikového významu nebo takové, které svým významem přesahují území jednoho kraje,

[24] § 4 odst. 1 vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a o způsobu evidence územně plánovací činnosti.
[25] § 30 stavebního zákona
[26] Územní studie, olomouc.eu, cit. 05. 05. 2020
[27] § 30 odst. 2 stavebního zákona
[28] § 31 stavebního zákona
[29] § 32 odst. 1 stavebního zákona

- vymezuje oblasti se specifickými hodnotami a problémy mezinárodního a republikového významu nebo takové, které svým významem přesahují území jednoho kraje,
- schematicky vymezuje plochy a koridory dopravní a technické infrastruktury mezinárodního a republikového významu nebo takové, které svým významem přesahují území jednoho kraje,
- stanovuje ve vymezených oblastech, plochách a koridorech kritéria a podmínky pro rozhodování o možných variantách nebo alternativách změn v území a pro jejich posuzování, zejména s ohledem na jejich budoucí význam, možná ohrožení, rozvoj, útlum, preference a rizika,
- stanovuje podmínky pro rozhodování o možných variantách změn a jejich posouzení ve vymezených oblastech, plochách a koridorech.

4.1.3. ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE

ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE

Zásady územního rozvoje jsou územně plánovacím dokumentem pro celé území kraje. Stanovují požadavky na účelné a hospodárné uspořádání území kraje, vymezují plochy a koridory nadmístního významu a požadavky na jejich využití.[30]

Zásady územního rozvoje jsou závazné pro pořizování a vydávání územních plánů, regulačních plánů a pro rozhodování o území.[31]

ÚZEMNÍ PLÁN

Územní plán je dokument stanovující základní koncepční rozvoj území obce, ochrany jeho hodnot a prostorového uspořádání. Vymezuje zastavěné území, zastavitelní plochy a plochy vymezené ke změně stávající zástavby, stejně jako podmínky pro využití těchto ploch.[32]

Územní plán v souvislostech a podrobnostech území obce zpřesňuje a rozvíjí cíle a úkoly územního plánování v souladu se zásadami územního rozvoje kraje a s politikou územního rozvoje. Územní plán se pořizuje a vydává pro celé území obce,

[30] § 36 odst. 1 stavebního zákona
[31] § 36 odst. 2 stavebního zákona
[32] § 43 stavebního zákona

pro celé území hlavního města Prahy, popřípadě pro celé území vojenského újezdu. Územní plán je závazný pro pořízení a vydání regulačního plánu a pro rozhodování v území – zejména pro vydávání územních rozhodnutí. [33]

REGULAČNÍ PLÁN

Regulační plán nástroj, který v řešeném území stanovuje prostorové uspořádání staveb a podrobné podmínky pro využití jednotlivých pozemků. Vymezuje také územní rezervu. Regulačním plánem lze nahradit územní rozhodnutí ve schváleném rozsahu. Regulační plán je závazný pro rozhodování v území, regulační plán vydaný krajem je závazný i pro územní plány a regulační plány vydávané obcemi.[34]

[33] § 43 stavebního zákona
[34] § 61 stavebního zákona

5. ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ MĚSTA HODONÍN

5.1. POLITIKA ÚZEMNÍHO ROZVOJE

Hodonín se nachází v ochranném pásmu podzemních vod, které jsou využívány pro zásobování pitnou vodou. Toto pásmo je zásadním limitem využití území.[35]

Dále je součástí vymezené rozvojové osy OS11 Lipník nad Bečvou-Přerov-Uherské Hradiště-Břeclav-hranice ČR/Rakousko jako území ovlivněné dopravním koridorem R55 (v úseku Napajedla-Uherské Hradiště-Hodonín-D2) a železniční tratí č. 330 Přerov-Břeclav. [36]

5.2. ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje (dále jen ZÚR JMK) byly vydány v roce 2016 jako opatření obecné povahy usnesením Zastupitelstva Jihomoravského kraje č.2891/16/Z29 a nabyly účinnosti 03. 10. 2016. Hodonín patří mezi města, v jejichž centrech osídlení jsou požadavky na podporu rozvoje regionálních obslužných funkcí. ZÚR JMK také stanovuje požadavky na vytváření územních podmínek pro ekonomické oživení Hodonína jako významného regionálního centra osídlení a ukládá další požadavky na využití území a úkoly pro územní plánování. Mezi tyto požadavky a úkoly patří vytvoření územních podmínek pro vedení dálnice D55 a optimalizace její trasy s cílem minimalizace dopadů na obytnou zástavbu, zajištění splnění hlukových limitů, minimalizace vlivů na lokalitu soustavy Natura 2000 – EVL Hodonínská Doubrava a na ochranná pásma vodních zdrojů.[37]

Dále ukládá požadavky na podporu prodloužení vodní cesty „Baťův kanál" – Rohatec – Hodonín – soutok Moravy/Dyje. To zahrnuje vytvoření podmínek pro prodloužení vodní cesty s cílem posílení cestovního ruchu, rekreace a turistiky. V úseku Hodonín – hranice ČR a Veselí nad Moravou – Hodonín je vymezena územní rezerva průplavního spojení Dunaj – Odra – Labe. Pro okolí vodního toku Kyjovka je uloženo protipovodňové opatření.[38]

[35] Návrh aktualizace č. 1 Politiky územního rozvoje ČR na udržitelný rozvoj území, uur.cz, cit. 05. 05. 2020

[36] Politika územního rozvoje České republiky, ve znění Aktualizace č. 1, mmr.cz, cit. 05. 05. 2020

[37] Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje, kapitola D, kr-jihomoravsky.cz, cit. 05. 05. 2020

[38] Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje, zameryup.kr-jihomoravsky.cz, cit. 05. 05. 2020

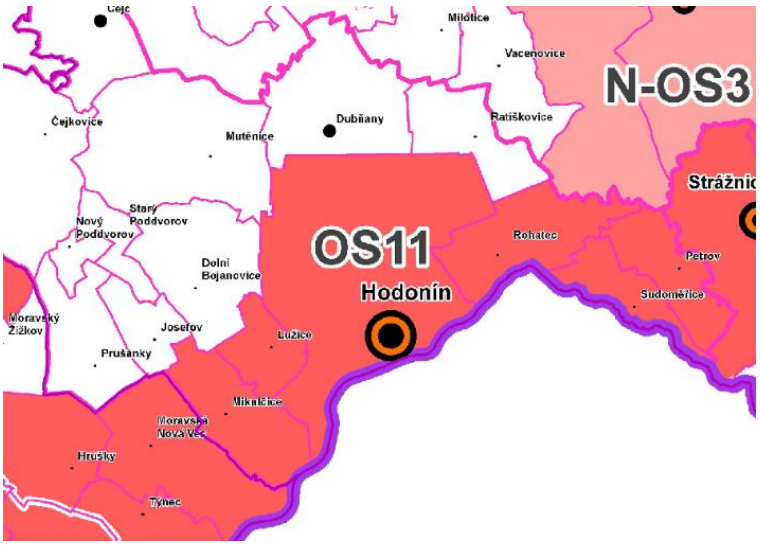

Obr. 4 ZÚR JMK - výkres uspořádání kraje

Územní systém ekologické stability je definován zákonem č. 114/1192 Sb., o ochraně přírody a krajiny, § 3 písm. a) jako *„vzájemné propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu.“* Mezi cíle územních systémů ekologické stability patří vytvoření ekologicky stabilních území a zachování rozmanitosti původních biologických druhů a jejich společenstev. Rozlišují se tři úrovně, a to lokální, regionální a nadregionální.[39]

Obr. 5 Mapa záměrů ZÚR JMK na území města Hodonín

ZÚR JMK vymezují na území města Hodonína plochy prvků územního systému ekologické stability a to nadregionální biocentra NRBC 108 – Černé bláto, NRBC 109 – Soutok,

[39] ÚSES, uses.cz, cit. 05. 05. 2020

regionální biocentra RBC 3 – Očovský les a RBC 15 – Pánov. Jsou také vymezeny nadregionální biokoridory s označením K 142N, K 142V, K 154T, K 157T a K JM05T.[40]

5.3. ÚZEMNÍ PLÁN MĚSTA HODONÍN

Územní plán města Hodonín byl vydán Zastupitelstvem města Hodonín usnesením č. 1371 formou opatření obecné povahy dle Správního řádu dne 30. 10. 2012 a nabyl účinnosti dne 23. 11. 2012.[41]

V roce 2014 byla schválena a uvedena v platnost změna č. 1. Tato změna byla vydána usnesením č. 2222 formou opatření obecné povahy dle Správního řádu. Ta obsahovala sedm dílčích změn, z toho čtyři změny využití území, dále vymezení územní rezervy pro plochy smíšené obytné, zúžení územní rezervy pro koridor technické infrastruktury a aktualizaci zastavěného území.[42]

Dne 31. 1. 2017 byla vydána usnesením č. 1298 formou opatření obecné povahy č. 1/2017 dle Správního řádu změna č. 2, která nabyla účinnosti 4. 3. 2017. Změna č. 2 obsahuje celkem deset dílčích změn, které se týkají změny využití území nebo prověření využitelnosti ploch. Touto změnou byla prověřena možnost vymezení nových veřejně prospěšných staveb, veřejně prospěšných opatření a asanací.[43]

Hlavním cílem koncepce rozvoje území města je vyvážená a udržitelná proměna. Je tedy nutné zajistit, aby změna, kterou město prochází od poloviny minulého století, byla schopna zajistit návaznost na stávající strukturu osídlení a město tak bylo rozvíjeno jako souvisle urbanizovaný celek. Pro rozvoj kvality života je potřeba regenerovat kvalitu veřejných prostranství a významných ploch zeleně především v území s předpokladem sociálních kontaktů.[44]

[40] Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje, kapitola D, kr-jihomoravsky.cz, cit. 05. 05. 2020
[41] Územní plánování, gis.muhodonin.cz, cit. 05. 05. 2020
[42] Změna č. 1 územního plánu Hodonín, gis.muhodonin.cz, cit. 05. 05. 2020
[43] Změna č. 2 územního plánu Hodonín, gis.muhodonin.cz, cit. 05. 05. 2020
[44] Město Hodonín – Územní plán, gis.muhodonin.cz, cit. 05. 05. 2020

6. VEŘEJNÝ PROSTOR

6.1. DEFINICE

Veřejný prostor neboli veřejné prostranství[45] je vymezeno zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) jako „všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecném užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru".[46]

Veřejný prostor je obrazem života společnosti i života jednotlivců. Veřejná prostranství zrcadlí kulturní hodnoty a zvyky a vytváří tak charakter města samotného. Stavební forma a podoba veřejného prostoru je stejně důležitá, jako dění, které se v něm odehrává. Charakter městského veřejného prostoru je předurčen tím, v jakém prostředí se nachází, jak se doplňuje s okolní zástavbou i se zbytkem města, ale i způsobem užívání. Kvalitní veřejný prostor je takový, který umožňuje svobodnou možnost volby činnosti a není předurčen pouze k činnosti jedné.[47]

6.2. VEŘEJNÝ x NEVEŘEJNÝ x SOUKROMÝ

LEGISLATIVNÍ VYMEZENÍ

Dle zákona jde tedy o veřejný prostor přístupný všem bez omezení. Předpokládá se, že veřejné vlastnictví je spojeno s veřejnou a neomezenou přístupností. *Přístupnost však může být omezena režimem (časovým, polohovým nebo činnostním), ale musí platit pro všechny a nesmí mít diskriminační charakter.* [48] Existují však místa vyžadující selektivní výběr v přístupnosti. Území a místa veřejné vybavenosti, které nesplňují podmínku přístupnosti bez omezení, jsou místy neveřejnými.[49]

---

[45] Termín veřejný prostor a veřejné prostranství jsou v této práci brány jako synonyma a budou používány variabilně.

[46] § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

[47] GEHL, Jan. Města pro lidi.
GEHL, Jan. Život mezi budovami: užívání veřejných prostranství.
HNILIČKA, Pavel. Sídelní kaše: Otázky k suburbánní výstavbě kolonií rodinných domů.
MELKOVÁ, Pavla. Manuál tvorby veřejných prostranství hlavního města Prahy.

[48] JEHLÍK, Jan. Rukověť urbanismu.

[49] JEHLÍK, Jan. Rukověť urbanismu.
KOLEKTIV NADACE PARTNERSTVÍ. Prostory: Průvodce tvorbou a obnovou veřejných prostranství

URBANISTICKÉ POJETÍ

Dle díla Prostory: Průvodce tvorbou a obnovou veřejných prostranství od Nadace Partnerství můžeme vedle prostor veřejných rozlišovat ještě prostory poloveřejné, polosoukromé a soukromé.[50]

Prostory veřejné jsou prostory ve veřejném vlastnictví a přístup je umožněn všem, bez omezení. Veřejné vlastnictví není však podmínkou, soukromí majitelé a investoři chápou tento prostor jako společensky významný, tím pádem i ekonomicky přínosný. Vlastnictví tedy není rozhodující na rozdíl od přístupnosti.[51]

Prostory poloveřejné jsou prostory, které jsou veřejnosti přístupné, např. volně přístupné vnitrobloky, ale obyvateli jsou považovány za soukromé. Obyvatelé mají také možnost sociální kontroly těchto prostor. Návštěvník má často pocit, že vkročil do cizího teritoria, někam, kam nepatří.[52]

Prostory polosoukromé jsou sice v soukromém majetku, ale může je, za určitých podmínek, využívat i veřejnost. Jedná se například o nákupní centra. Tyto prostory bývají také označovány jako pseudoveřejné, neboť zde nedochází k rozvoji komunit ani k sociálním kontaktům. Veřejné jsou hlavně ve smyslu počtu lidí, kteří je vyžívají a v samotném způsobu využití.[53]

Prostory soukromé jsou přístupné pouze omezenému počtu a typu lidí, například rodinné domy, sídla firem.[54]

V kontextu přístupnosti je lepší vyjádření pojmy veřejný-neveřejný, spíše než veřejný-soukromý. *Pro vymezení vztahu k prostředí je nutné jasně vnímat hranici veřejného a soukromého, tedy vymezit hranici vlastnictví a „prostorového práva".*[55] *Městský charakter je závislý na jasném vymezení těchto prostor.*[56]

---

[50] JEHLÍK, Jan. Rukověť urbanismu.
[51] KOLEKTIV NADACE PARTNERSTVÍ. Prostory: Průvodce tvorbou a obnovou veřejných prostranství
[52] HNILIČKA, Pavel. Sídelní kaše: Otázky k suburbánní výstavbě kolonií rodinných domů.
KOLEKTIV NADACE PARTNERSTVÍ. Prostory: Průvodce tvorbou a obnovou veřejných prostranství
[53] KOLEKTIV NADACE PARTNERSTVÍ. Prostory: Průvodce tvorbou a obnovou veřejných prostranství
[54] KOLEKTIV NADACE PARTNERSTVÍ. Prostory: Průvodce tvorbou a obnovou veřejných prostranství
[55] JEHLÍK, Jan. Rukověť urbanismu.
[56] HNILIČKA, Pavel. Sídelní kaše: Otázky k suburbánní výstavbě kolonií rodinných domů.

6.3. VLIV NA MĚSTO

Základem každého města jsou ulice, nábřeží, náměstí, park – veřejný prostor neboli veřejné prostranství. Skrze ně vnímáme město jako takové. Kvalita prostranství tak může určovat míru času stráveného v exteriéru města, tedy ve veřejném prostoru, a vytváří tak městský život se všemi jeho hodnotami a kvalitami. *S určitou nadsázkou lze říčí, že jaká jsou veřejná prostranstvím, takové je město.*[57] Jan Gehl ve svých knihách Města pro lidi a Život mezi budovami popisuje čtyři cíle ideálního města, které rozděluje na živé, bezpečné, udržitelné a zdravé město.[58]

6.3.1. ŽIVÉ MĚSTO

Živé město vysílá přátelské signály a vyzývá k sociálním interakcím. Umístění památek, obchodů, restaurací a veřejných služeb je logické tam, kudy budou lidé chodit – tím stoupne zájem. Přítomnost lidí je ukazatelem, že místo je kvalitní a má co nabídnout. Vytváří tak pocit, že je prostor příjemný a smysluplný. K tomu potřebuje různorodý a komplexní život, kombinaci odpočinkové a sociální aktivity spolu s prostorem pro pěší provoz. Množství lidí, kteří k danému místu míří, však souvisí s jeho polohou ve městě a také s tím, co okolní stavby nabízejí veřejnosti.[59]

6.3.2. BEZPEČNÉ MĚSTO

Možnost bezpečně se procházet městem je nezbytný předpoklad pro funkční prostor. Pocit bezpečí je zcela zásadní. Přítomnost ostatních lidí vytváří atmosféru bezpečného místa – čím více lidí tráví čas na veřejných prostranství i v ulicích, tím je pak domnělé i skutečné bezpečí vyšší. Pokud je prostor obklopen obytnými či rodinnými domy, pocit bezpečí výrazně roste i ve večerních hodinách díky světlům z oken domů a pocitu, že lidé jsou neustále nablízku.[60]

---

[57] MELKOVÁ, Pavla. Manuál tvorby veřejných prostranství hlavního města Prahy.

[58] GEHL, Jan. Města pro lidi.
GEHL, Jan. Život mezi budovami: užívání veřejných prostranství.

[59] GEHL, Jan. Města pro lidi.
KRATOCHVÍL, Petr. Městský veřejný prostor.

[60] GEHL, Jan. Města pro lidi.

Naopak největší pocit nebezpečí se formuje tam, kde chybí živý parter, průčelí domů jsou tmavá, ulice nedostatečně osvětleny, stejně tak pusté tunely a podchody nebo tmavá zákoutí. Jasným fyzickým vymezením prostoru je posilněn náš pocit bezpečí, stejně tak schopnost orientace a schopnost analyzovat nebezpečí a možné cesty úniku. Je nutná stálá možnost lokalizace v rámci celku, tedy města.[61]

6.3.3. UDRŽITELNÉ MĚSTO

DOPRAVNÍ UDRŽITELNOST

Doprava má obrovský vliv na pohodlí a bezpečnost obyvatel města. Z tohoto důvodu je jedním z nejdůležitějších prvků udržitelného města zaměření na pěší a cyklistickou dopravu a omezování dopravy automobilové. Pěší a cyklistická doprava využívá méně zdrojů a dopad na životní prostředí je menší než jiné druhy dopravy. Tento typ dopravy je také prostorově méně nákladný a přináší i další benefity, více v kapitole 6.3.4 Zdravé město. Pro kvalitní pěší a cyklistické trasy je klíčové i jejich vybavení. Městská hromadná doprava je dalším druhem, který je upřednostňován více, než doprava osobní. Na její efektivitu má ale vliv vhodná vzdálenost a umístění zastávek a nádraží, stejně jako kapacita vozů a časové intervaly spojů.[62]

SOCIÁLNÍ UDRŽITELNOST

Dalším aspektem udržitelnosti města je jeho sociální udržitelnost, jejíž součástí je snaha všem poskytnout rovnocenný přístup do veřejného prostoru a jeho využívání, stejně tak volný pohyb po městě. Předpokladem je snadno přístupný a atraktivní veřejný prostor, který slouží jako místo pro setkávání nejrůznějších sociálních skupin. Koexistence těchto sociálních skupin vede ke zdánlivému zmenšení rozdílů mezi nimi a podporuje propletení všech vrstev mezi sebou.[63]

6.3.4. ZDRAVÉ MĚSTO

Průměrný člověk v práci nebo ve škole nejvíce času prosedí, stejně tak při cestování. Chůze do schodů je často nahrazena jízdou na pohyblivých schodištích nebo ve výtazích.

[61] GEHL, Jan. Města pro lidi.
JEHLÍK, Jan. Rukověť urbanismu.
[62] GEHL, Jan. Města pro lidi.
[63] GEHL, Jan. Města pro lidi.

Omezení fyzického pohybu je umocněno moderním způsobem života a vývojem technologií. To má za následek zdravotní potíže, které ovlivňují všechny generace. Důležité je nahrazovat pohyb, který ztrácíme a často se mu i vyhýbáme. Dobrovolné cvičení však vyžaduje čas, energii a často i peníze. Řešením může být právě využívání pěší a cyklistické dopravy, například po cestě do práce nebo i jen tak ve volném čase. Předpokladem jsou kvalitních stezky a chodníky a jejich logická návaznost na stávající městskou infrastrukturu.[64]

V takových živých, bezpečných, udržitelných a zdravých městech jsou předpokladem dobré podmínky pro chodce. Chůze je totiž nejen formou dopravy, ale také přímým kontaktem mezi lidmi a společenstvím. Jde o čas strávený venku, na čerstvém vzduchu, zážitky a informace. Je to tedy jistá forma komunikace mezi lidmi, kteří sdílejí veřejný prostor.[65]

6.4. TYPY VEŘEJNÝCH PROSTOR

Můžeme rozlišit tři základní typy veřejných prostorů, a to[66]

- **zeleň**, sloužící především k pobytu a k rekreaci,
- **ulice** a **náměstí**, sloužící především k obsluze území.

I když mají prostory městské zeleně jiné nároky na strukturu a organizaci prostoru než náměstí a ulice, často se jejich funkce prolínají a doplňují. Všeobecně jsou veřejné prostory ovlivňovány existencí občanského vybavení v těsné blízkosti. Dalším faktorem je jeho mobiliář, značení a bezbariérovost. Roli hraje také údržba, které ovlivňuje vzhled i funkčnost tohoto prostoru.[67]

6.4.1. ZELEŇ

Funkce samotné zeleně není pouze rekreační, ale také má schopnost fyzicky vymezit daný prostor, vytvářet jeho charakter nebo oddělovat urbanisticky a architektonicky nesouvztažné celky. Proto je třeba veškerou zeleň v maximální míře využívat a chránit. Velké plochy zeleně (parky) mají značný význam, ten je však ovlivněn polohou ve městě, atraktivitou a vybaveností. Aby park správně plnil svou funkci, je nutné se držet určitých

[64] GEHL, Jan. Města pro lidi.
[65] GEHL, Jan. Města pro lidi.
[66] ROZMANOVÁ, Naděžda a Zuzana GAJDÍKOVÁ. Principy a zásady urbanistické kompozice v příkladech.
[67] ROZMANOVÁ, Naděžda a Zuzana GAJDÍKOVÁ. Principy a zásady urbanistické kompozice v příkladech.

zásad, např. vymezení prostoru parku a jeho oddělení od okolní zástavby. Tradičně bylo zakládání městských parků spojeno se dvěma základními funkcemi – estetické potěšení a zajištění zdravějšího prostředí.[68]

6.4.2. ULICE

Uspořádání ulic a náměstí je nejdůležitějším faktorem organizace urbanistické struktury sídla. Funkce ulice není pouze dopravní (ať už pěší nebo automobilová), ale podstatná je i prostorová a společenská role v celkové struktuře města.[69]

Základní typy ulic:

Městská třída je významná svou polohou, soustřeďuje obchodní, společenskou a dopravní funkci. Využití přízemních podlaží budov je veřejné s bohatým a aktivním parterem, zástavba je kompaktní. Snaha o zklidnění dopravy.[70]

Obytná ulice slouží primárně k obsluze domů, většinou je bez tranzitní dopravy. Svým charakterem umožňuje sociální kontakty a probíhá zde mnoho společenských aktivit. Doprava je často zklidňována vymezením Zóny 30 nebo zavedením režimu obytné zóny, předpokládá se soužití všech druhů dopravy a volného pohybu obyvatel.[71]

Pěší zóna je často vymezena v historických centrech měst. Automobilová doprava je omezena či zcela vyloučena. Ulice mají převážně obchodní a společenskou funkci, domy mají bohatý parter a probíhají zde společenské aktivity.[72]

6.4.3. NÁMĚSTÍ

Náměstí je místem, kde se odehrávaly trhy a také centrem prvotních měst a bodem největšího významu. V současné době je náměstí svou podstatou místem cíleného setkávání lidí za účelem obchodních, relaxačních, reprezentačních aktivit ale i takových, které souvisejí s okolním vybavením. Má tedy především funkci společenskou. Všechny cesty vedou na náměstí, neboť náměstí je centrem – centrem města, společenství.[73]

---

[68] ROZMANOVÁ, Naděžda a Zuzana GAJDÍKOVÁ. Principy a zásady urbanistické kompozice v příkladech. KRATOCHVÍL, Petr. Městský veřejný prostor.
[69] MELKOVÁ, Pavla. Manuál tvorby veřejných prostranství hlavního města Prahy.
[70] KOLEKTIV NADACE PARTNERSTVÍ. Prostory: Průvodce tvorbou a obnovou veřejných prostranství.
[71] KOLEKTIV NADACE PARTNERSTVÍ. Prostory: Průvodce tvorbou a obnovou veřejných prostranství.
[72] KOLEKTIV NADACE PARTNERSTVÍ. Prostory: Průvodce tvorbou a obnovou veřejných prostranství.
[73] JEHLÍK, Jan. Rukověť urbanismu.

6.5. AKTIVITY VE VEŘEJNÉM PROSTORU

Většina populace využívá veřejný prostor ke každodenním aktivitám, které lze dle dánského urbanisty Jana Gehla rozdělit do tří kategorií: nezbytné aktivity, volitelné aktivity, společenské aktivity.[74]

Nezbytné aktivity jsou více méně nucené – chození do školy, do práce, nakupování, čekání na autobus nebo na někoho; obecně sem patří každodenní úkoly. Většina těchto aktivit zahrnuje činnosti související s chůzí, ať už na krátkou nebo delší vzdálenost. Protože jsou všechny tyto aktivity nezbytné, má na ně okolní prostředí jen mírný vliv. Probíhají po celý rok, téměř nezávisle na vnějším prostředí.[75]

Volitelné aktivity jsou takové, které jejich účastníci provozují, jen když chtějí a jestliže to umožňuje místo a čas. Patří sem například procházky na čerstvém vzduchu, postávání a pozorování okolního života nebo jen posedávání na lavičce v parku. Tyto aktivity probíhají jen za optimálních venkovních podmínek, když k tomu vybízí nejen počasí, ale i příjemné místo. Jsou to tedy takové aktivity, které přímo závisí na vnějším prostředí. Je-li toto prostředí nekvalitní, odehrávají se v něm pouze aktivity nezbytné.[76]

Společenské aktivity jsou všechny, které závisí na přítomnosti jiných lidí na veřejném prostranství. Lze říci, že každé setkání dvou lidí je společenská aktivita. Patří sem ale i pasivní kontakt, jako je pozorování jiných lidí a jejich poslouchání. Společenské aktivity se objevují spontánně jako důsledek toho, že se lidé pohybují a pobývají na stejných místech a jsou nepřímo podporovány tam, kde je kvalitní prostředí a lepší podmínky i pro aktivity nezbytné a volitelné. Pokud tedy nabídneme kvalitní prostory, jejich využití poroste. Proto je třeba veřejné prostory uspořádat a navrhovat tak, aby lidem poskytovaly příležitosti k setkávání a následně k dalším formám sociálního kontaktu.[77]

KOPÁČIK, G.; ZDRAŽILOVÁ, J.; KUZNETCOVA, E.; LELKES, I.; KILNAROVÁ, P.; ŠKODA, K.; VESELÝ, M.; TOUCHAN, S. Moje náměstí.

[74] HNILIČKA, Pavel. Sídelní kaše: Otázky k suburbánní výstavbě kolonií rodinných domů.

[75] GEHL, Jan. Města pro lidi.

[76] GEHL, Jan. Města pro lidi.

[77] GEHL, Jan. Města pro lidi.
GEHL, Jan. Život mezi budovami: užívání veřejných prostranství.

6.6. VYBRANÉ SKLADEBNÉ PRVKY VEŘEJNÉHO PROSTORU

6.6.1. HRANIČNÍ LINIE

Jedním ze způsobů vymezení veřejného prostoru je hraniční linie. Hraniční linie vymezují zorné pole a definují osobní prostor. Jsou všude tam, kde se venkovní prostor stýká s budovami a vnitřní a venkovní život se prolíná. Pokud určíme hranici, určíme „dovnitř " a „ven" – možnost z vně dovnitř a zevnitř ven.[78]

Hraniční linie je důležitým prvkem kvalitního veřejného prostoru, nabízí místo k odpočinku a zároveň je vhodným místem pro pozorování okolí. Když se lidé rozhodnou na chvíli zdržet, snaží se vybrat takové místo, kde nikomu nepřekáží, nehrozí nebezpečí kolize s ostatními chodci a jsou spíše v pozadí. Toto chování se nazývá „efekt hraniční linie". V ideálním případě se může člověk o hraniční linii – tvořenou například zdí domu – opřít. Má tak krytá záda a větší pocit bezpečí. Zároveň má však největší přehled o prostoru před sebou. Tato funkce může být nahrazena i mobiliářem.[79]

Z pohledu chodce je nejvýraznější přízemní podlaží budov neboli **parter**. Ten tvoří rozhraní mezi uliční frontou a prostranstvím, ale i rozhraní mezi veřejným a neveřejným prostorem. V rovině parteru dochází k blízkému kontaktu na fyzické úrovni, ale také na vjemové – je to rovina bezprostřední komunikace. Působí na nás každý detail průčelí domů a výloh a tím je určena přitažlivost dané cesty.[80]

Rozlišujeme **měkkou hraniční linii**, která je pro nás velice zajímavá a plná podnětů. Parter je zde **aktivní**, je tvořen obchody se zajímavými výlohami, restauracemi, kavárnami a také frekventovanými vstupy budov. Je zde mnoho věcí, které nás vyzývají k pozastavení nebo aspoň ke zvolnění tempa. Čím je parter pro nás zajímavější, tím je zajímavější i chůze a překonaná vzdálenost se nám zdá kratší. Ulice s měkkou hraniční linií mají důležitý vliv na atraktivitu městského prostoru a také na způsoby lidského chování.[81]

---

[78] GEHL, Jan. Města pro lidi.

[79] GEHL, Jan. Města pro lidi.

[80] GEHL, Jan. Města pro lidi.
JEHLÍK, Jan. Rukověť urbanismu.

[81] GEHL, Jan. Města pro lidi.
MELKOVÁ, Pavla. Manuál tvorby veřejných prostranství hlavního města Prahy.

Opakem je **tvrdá hraniční linie**. Parter je **neaktivní** – zavřený nebo zcela chybí a nacházíme zde minimum vjemů. Tím je ovlivněno naše rozhodnutí takovou ulicí vůbec jít. Cesta se nám zdá zdlouhavá a únavná a je také poznamenán náš pocit bezpečí.[82]

Využití přízemí budov, tedy parter, lze rozdělit na **veřejné** (služby, obchod apod.), **soukromé neobytné** (administrativa pod.) a **soukromé obytné**. U veřejného využití parteru dochází k propojení mezi veřejným a neveřejným. Opakem je soukromé neobytné využití, kdy je hranice veřejného a neveřejného jasně vymezena.[83]

6.6.2. MOBILIÁŘ

Veřejný prostor by měl být své funkci přiměřeně vybaven. Tomuto vybavení se říká mobiliář a zahrnuje lavičky, odpadkové koše, kašny, sloupy, jednotlivé vegetační prvky, zastávky městské hromadné dopravy a mnoho dalších.[84]

Mobiliář je třeba umisťovat do jedné linie tak, aby nevytvářel bariéru. Je také velmi vhodné začlenit ho do celkové kompozice prostranství. Svou strukturou a rozměry by měl odpovídat měřítku a typu okolní výstavby. Zároveň by měl být odolný proti vandalismu i povětrnostním podmínkám, a také snadno udržovatelný.[85]

Mezi nejvýznamnější prvky mobiliáře patří **místa na sezení** nebo opření, například lavičky, sloupky a v krajním případě mohou posloužit i zídky. Volba výběru sezení je přímo ovlivněna komfortem, který má vliv i na dobu sezení. Na výběr máme z primárních nebo sekundárních míst k sezení. Primární sezení je zajištěno předměty, jejichž primární funkcí je právě sezení – jsou to lavičky, židle, sedadla s opěradly a je zaručena určitá úroveň pohodlí. Sekundární sezení je místem, kam se lidé spíše posadí spontánně, jako například podstavec, schody, pomníky, fontány nebo i patníky.[86]

Polohu pro mobiliář se sedací funkcí je vhodné volit podle osvětlení, umístění stromů či stromořadí a dalších objektů. *Sedací mobiliář by měl být umisťován se základní představou o*

[82] GEHL, Jan. Města pro lidi.
[83] JEHLÍK, Jan. Rukověť urbanismu.
[84] GEHL, Jan. Města pro lidi.
[85] MELKOVÁ, Pavla. Manuál tvorby veřejných prostranství hlavního města Prahy.
[86] GEHL, Jan. Města pro lidi.
MELKOVÁ, Pavla. Manuál tvorby veřejných prostranství hlavního města Prahy.

způsobu jeho využívání na konkrétním místě (sociální interakce, výhled, pozorovaní aktivit v okolí, odpočinek atd.).[87]

Nezanedbatelnou součástí veřejného prostoru je také jeho osvětlení. To má vliv především na schopnost orientace v prostoru a bezpečnost. Vytváří také podobu a atmosféru nočního města.[88] *Veřejné osvětlení v daném místě je třeba řešit s ohledem na navazující veřejná prostranství, a to jak z pohledu parametrů osvětlení, tak z pohledu kompozice a vzhledu osvětlovací soustavy.*[89]

6.6.3. MĚSTSKÁ ZELEŇ

Vegetace má v městské struktuře důležitou roli. Má prostorový, symbolický, estetický a ekologický význam. Současně je prokázáno pozitivní působení zeleně na lidské fyzické i psychické zdraví, snižuje stres a vytváří lepší hygienické podmínky.[90]

Nejčastějším prvkem je strom, ať už ve formě solitéru, stromořadí, aleje nebo skupiny. *Stromy mají stejnou schopnost vymezovat nebo rámovat prostor jako budovy. Mohou podpořit gradaci prostoru, vytvářet dominanty, zdůraznit význam místa nebo oddělovat architektonicky nebo urbanisticky nesouvztažné celky.* [91]Za součást veřejného prostranství lze považovat i takové stromy, které sem zasahují jen svou korunou.[92]

[87] MELKOVÁ, Pavla. Manuál tvorby veřejných prostranství hlavního města Prahy. S. 209.
[88] GEHL, Jan. Města pro lidi.
[89] MELKOVÁ, Pavla. Manuál tvorby veřejných prostranství hlavního města Prahy. S. 198
[90] MELKOVÁ, Pavla. Manuál tvorby veřejných prostranství hlavního města Prahy.
[91] KOLEKTIV NADACE PARTNERSTVÍ. Prostory: Průvodce tvorbou a obnovou veřejných prostranství. S 82.
[92] MELKOVÁ, Pavla. Manuál tvorby veřejných prostranství hlavního města Prahy.

7. VEŘEJNÉ PROSTRANSTVÍ DOLNÍ VALY

7.1. ZÁKLADNÍ INFORMACE

Řešeným územím je ulice Dolní Valy. Nachází se v centru města a svou polohou je přístupná z Národní třídy ze západní strany a z ulice Štefánikova skrz přilehlé prostranství ze severu. Zhruba v polovině své délky se kříží s ulicí Příční a na východním konci ústí v křižovatku mezi ulicemi Měšťanská, Horní Valy a Dobrovolského. Všechny přístupy do této ulice jsou úrovňové a bezbariérové.

Obr. 6 Ulice Dolní Valy vymezena v mapě města Hodonín

Délka ulice je necelých 230 m, její šířka je po většinu této délky přibližně 15 m a rozloha je téměř 3 500 m^2. Na celé ulice je 26 domů, jeden z toho v průběhu roku 2020 ve fázi demolice. Nejnovější stavbou je dům *Na Tiskárně* z roku 2016, který je výrazný svým prostorovým provedením. Nejmohutnější budovou, i když ne nejvyšší, je obchodní dům Centrum. Další dominantou ulice je patrový dům s novogotickými prvky na fasádě z roku 1904, v pozdějších letech ve vlastnictví akademického malíře Karla Nováka. Dům je významný

i historicky, neboť se v něm v listopadu 1918 konalo první zasedání prozatímní slovenské vlády. Tento historický okamžik je zaznamenán plaketou připevněnou na fasádě.[93]

Obr. 7 Dům ak. mal. Karla Nováka

Obr. 8 Dům Na Tiskárně

Obr. 9 Obchodní dům Centrum

[93] Dům na pěší zóně. Encyklopedie.hodonina.cz, cit. 05. 05. 2020.

7.2. HISTORICKÝ VÝVOJ

Historie ulice Dolní Valy sahá až ke vzniku města ve 13. století. Město tehdy nemělo opevnění z kamenných zdí, ale bylo tvořeno dusaným valem, na němž byly zaraženy zaostřené kůly. Před tímto valem byl vodní příkop. Postupem času byl příkop zavalen, valy zbořeny a vystavěna ulice. Svůj městský ráz si získala až v průběhu 20. století. V minulosti zde stálo několik významných budov, například kino Lucerna či fotografický ateliér.[94]

7.3. VYMEZENÍ V ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACI

Plochy, které jsou součástí řešeného území, jsou vymezeny v územním plánu města Hodonín a v regulačním plánu centra města Hodonín.

7.3.1. ÚZEMNÍ PLÁN

Zástavba v řešeném území je územním plánem Hodonín vymezena jako plochy smíšené obytné v centrech měst a plochy smíšené obytné. Samotná plocha ulice je vymezena jako plocha veřejného prostranství s omezenou motorovou dopravou. Všechny plochy v řešeném území jsou plochy stabilizované. Všechna využití jsou specifikovány územním plánem města Hodonín.

[94] Dolní Valy, hodonin.ic.cz, cit. 05. 05. 2020
Kino, hodonin.ic.cz, cit. 05. 05. 2020

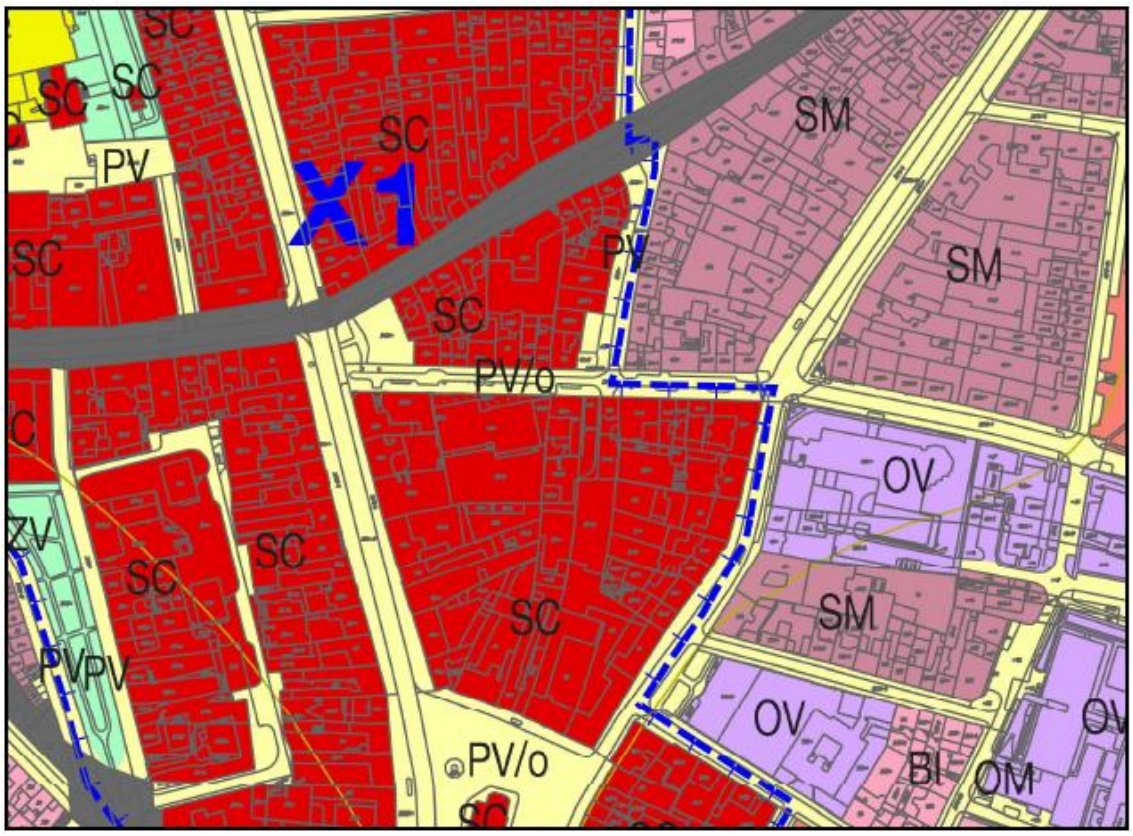

PLOCHY S ROZDÍLNÝM ZPŮSOBEM VYUŽITÍ

STABILIZOVANÉ PLOCHY	PLOCHY ZMĚN	REZERVNÍ PLOCHY	
SC	SC		PLOCHY SMÍŠENÉ OBYTNÉ V CENTRECH MĚST
BI	BI		PLOCHY BYDLENÍ V RODINNÝCH DOMECH
OV	OV		PLOCHY OBČANSKÉHO VYBAVENÍ VEŘEJNÁ INFRASTRUKTURA
OS	OS		PLOCHY OBČANSKÉHO VYBAVENÍ TĚLOVÝCHOVNÁ A SPORTOVNÍ ZAŘÍZENÍ
PV	PV		PLOCHY VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ /o s omezenou motorovou dopravou PX nábřeží v podrobnější dokumentaci je nutno vymezit plochu veřejného prostranství (bez pozemních komunikací), která souvisí se zastavitelnou plochou lokality
ZV	ZV		PLOCHY SÍDELNÍ ZELENĚ NA VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍCH
SM	SM		PLOCHY SMÍŠENÉ OBYTNÉ
DS	DS DP		PLOCHY DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY SILNIČNÍ /p /p plochy dopravní infrastruktury prochází, budou procházet, plochami přírodními dopravní infrastruktura - odstavná stání dopravní infrastruktura - garáže dopravní infrastruktura - dopravní služby dopravní infrastruktura - dopravník, manipulační plochy dopravní infrastruktura - autobusové nádraží
X1 - X2			specifická oblast s prioritou ochrany hodnot území (kulturní a civilizační hodnoty)

Obr. 10 Dolní Valy na územním plánu města Hodonín

PLOCHY SMÍŠENÉ OBYTNÉ V CENTRECH MĚST

Hlavním využitím ploch je občanské vybavení místního, celoměstského a nadměstského významu a bydlení.[95]

Přípustným využitím jsou pozemky staveb a zařízení občanského vybavení, bydlení, sídelní zeleně, veřejných prostranství a pozemky související dopravní a technické infrastruktury. Mezi **nepřípustné využití** patří činnosti, děje a zařízení, které narušují kvalitu prostředí nebo takové důsledky vyvolávají druhotně. **Podmíněně přípustným využitím** jsou pozemky staveb a zařízení jiného charakteru – nerušící výroba a služby, pozemky stávajících staveb pro bydlení je možno změnit na smíšené využití s podmínkou zachování bydlení minimálně v jednom podloží, pozemky nových objektů se smíšeným využitím, komerční zařízení malé a střední v proluce, komerční zařízení malé a střední na ploše dopravní infrastruktury, komerční zařízení plošné rozsáhlé a hromadné garáže.[96]

PLOCHY SMÍŠENÉ OBYTNÉ

Plochy smíšené obytné jsou určeny ke smíšenému využití, převážně pro bydlení a občanské vybavení. Je to tedy jejich hlavní využití.[97]

Přípustné využití je stanoveno jako pozemky staveb pro bydlení, pozemky staveb a zařízení občanského vybavení, pozemky veřejných prostranství a sídelní zeleně. **Nepřípustné** jsou činnosti a děje, které snižují kvalitu prostředí nebo takové důsledky vyvolávají druhotně. **Podmíněně přípustným využitím** jsou pozemky staveb a zařízení, např. rodinné rekreace, zahrady, výroba, služby, zemědělství, terénní úpravy, vodní díla, změny druhů pozemků a úprava pozemků s vlivem na vsakování vody a hromadné garáže.[98]

PLOCHY VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ

Plochy veřejných prostranství jsou stanoveny jako plochy, které jsou přístupné každému bez omezení. Zprostředkovávají bezpečně přístupná veřejná prostranství v zastavěném území a zastavitelných plochách.[99]

---

[95] Územní plán města Hodonín, plochy smíšené obytné v centrech měst
[96] Územní plán města Hodonín, plochy smíšené obytné v centrech měst
[97] Územní plán města Hodonín, plochy smíšené obytné
[98] Územní plán města Hodonín, plochy smíšené obytné
[99] Územní plán města Hodonín, plochy veřejných prostranství

Přípustné využití jsou pozemky náměstí, návsí, ulic, nábřeží, zastávky a zálivy hromadné dopravy, pozemky pro motorovou dopravu, cyklistické a pěší stezky, pozemky související sídelní zeleně a související dopravní a technické infrastruktury, především dopravy v klidu. **Nepřípustné** jsou činnosti, děje a zařízení, které narušují bezpečný pohyb osob, kvalitu prostředí nebo takové důsledky vyvolávají druhotně. Mezi **podmíněně přípustné využití** patří zařízení a aktivity přispívající k sociálním kontaktů, bezpečnému pohybu i odpočinku osob, stávající individuální a řadové garáže, přestavba části veřejných prostranství na plochu zeleně, podzemní garáže, parkovací domy, terénní úpravy, vodní díla, změny druhů pozemků a úprava pozemků s vlivem na vsakování vody.[100]

7.3.2. REGULAČNÍ PLÁN

Regulační plán centra města Hodonín byl zpracován v roce 2014 a vydán opatřením obecné povahy č. 2/2014. Jsou v něm stanoveny hlavní koncepční zásady, a to centrum jako reprezentativní část města, centrum jako místo nadměstských aktivit a centrum jako místo pro pohodu a setkávání obyvatel. **Centrum jako reprezentativní část města** má za úkol udržovat a rozvíjet identitu centrální městské zóny jako nejvíce reprezentativní části města s koncentrací městského a nadměstského občanského vybavení a zachování podílu bydlení. **Centrum jako místo nadměstských aktivit** stanovuje rozvíjet smíšenou centrální funkci především podél hlavní městské osy (Národní třída, ulice Dolní Valy, Masarykovo náměstí) a zachovat podíl bydlení ve výši 30 % z celkové podlažní plochy v bloku. **Centrum jako místo pro pohodu a setkávání obyvatel** stanovuje kultivaci území vnitrobloků, rozšiřování odpočinkových ploch a navrhuje doplnění stávající pěší zóny v ulici Dolní Valy do prostoru Národní třídy směrem k Masarykovu náměstí.[101]

Z hlediska koncepce rozvoje je území děleno na stabilizované, transformační a rozvojové území. **Stabilizované území** má již svůj existují charakter a nebude se zásadně měnit. **Transformační území** je takové, ve kterém se předpokládají zásadní změny ve využití. A **rozvojové území** je navrženo pro založení nových funkčních a prostorových struktur.[102]

Dle funkčního členění jsou rozlišovány pozemky pro smíšenou funkci centra, bydlení, občanské (veřejné) vybavení, výrobní aktivity, obsluhu území a technické vybavení, veřejnou

[100] Územní plán města Hodonín, plochy veřejných prostranství
[101] Regulační plán centra města Hodonín, návrh urbanistické koncepce
[102] Regulační plán centra města Hodonín, pojmy

zeleň, veřejná prostranství. Forma zástavby je dle regulačního plánu vymezena na solitérní, uliční a blokovou.[103]

Plochy spadající do řešeného území ulice Dolní Valy jsou vymezeny jako pozemky se smíšenou funkcí centra, pozemky občanského vybavení a veřejného prostranství.

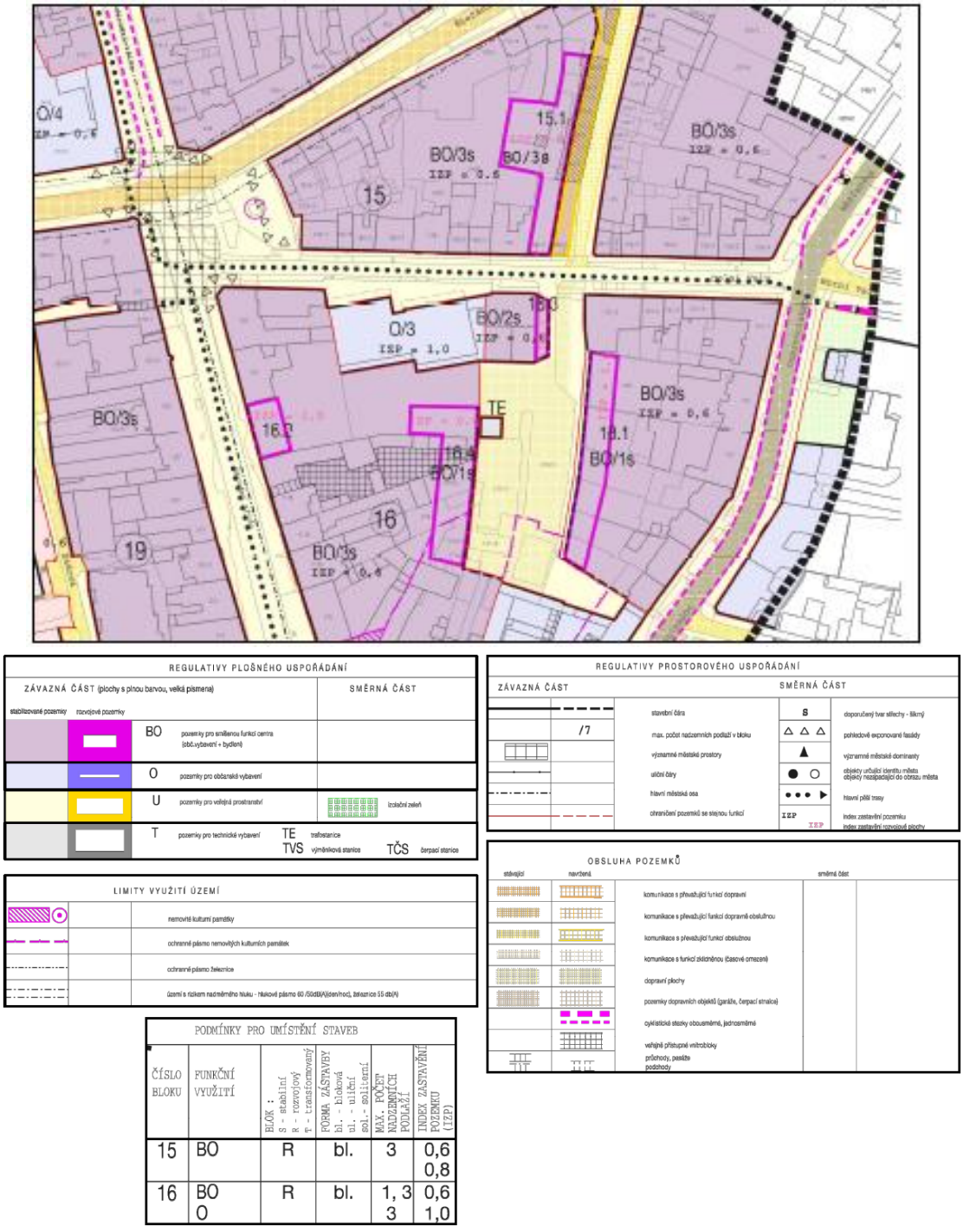

Obr. 11 Dolní Valy na regulačním plánu centra města Hodonín

[103] Regulační plán centra města Hodonín, návrh urbanistické koncepce

SMÍŠENÁ FUNKCE CENTRA

Smíšená funkce je zvláštní případ obytného území s vysoce různorodou skladbou činností, dějů a zařízení místního, celoměstského a nadměstského dosahu a činností, dějů a zařízení obytných, převážně ve víceúčelových nájemních domech a zařízení občanského vybavení.[104]

Funkční využití je závazně stanoveno jako pozemky pro bydlení, občanské vybavení, maloobchodní zařízení, zařízení pro veřejné stravování, ubytování, zdravotnická, sociální, kulturní, školská, sportovní a církevní zařízení, administrativu, správu, bankovnictví, objekty nezbytného technického vybavení, soukromou zeleň a parkování vozidel.[105]

Územní rozsah je závazně vymezen pozemky **stabilizovanými** - zástavba podél Národní třídy a přilehlé části ulic Rodinova, Štefánikova, Velkomoravská a Dolní Valy, zástavba okolo Masarykova náměstí; **transformačními** - podél pěší zóny možnost většího využití parteru obyt. domů pro občanské vybavení, změna obytné funkce na smíšenou funkci podél průtahu silnice I/51; **rozvojovými** – nároží Wilsonovy ulice a Národní třídy, proluka na Národní třídě, nároží ulice Anenské a Masarykova náměstí, Zámecké náměstí, asanační domy v ulici Příční, proluka na ul. Vrchlického, nároží ulice Dvořákova a Vrchlického, areál Městského úřadu na Masarykově náměstí, zadní trakty parcel ve vnitrobloku za obchodním domem iRO.[106]

Pro pozemky této funkce je stanoveno zachování způsobu zástavby dle nejbližšího okolí a koeficientu zastavění, a také využití 1. a 2. nadzemního podlaží pro občanskou vybavenost, pro bydlení pak využití 3. a dalšího nadzemního podlaží.[107]

VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ

Veřejná prostranství jsou územím zásadní pro život města, umožňující pohyb a sociální kontakty ve městě, z jejichž užívání nelze nikoho vyloučit a které musí být přístupné veřejnosti bez omezení. Jsou tvořeny plochami ulic a náměstí.[108]

[104] Regulační plán centra města Hodonín, smíšená funkce města
[105] Regulační plán centra města Hodonín, smíšená funkce města
[106] Regulační plán centra města Hodonín, smíšená funkce města
[107] Regulační plán centra města Hodonín, smíšená funkce města
[108] Regulační plán centra města Hodonín, veřejná prostranství

Funkční využití je závazně vymezeno, a to jako pozemky veřejného prostranství pro vytváření sociálních kontaktů, pohyb lidí, v případě příznivých podmínek i pro určitý druh odpočinku, pro uložení inženýrských sítí a dopravu.[109]

Územní rozsah je závazně vymezen pozemky stabilizovanými, což jsou všechny ulice a náměstí.[110]

OBČANSKÉ VYBAVENÍ

Plochy občanského vybavení slouží k umístění zařízení občanského vybavení městského a nadměstského významu a pro sportovní zařízení.[111]

Funkční využití je závazně stanoveno jako pozemky pro zdravotnické areály, vzdělávací areály, kulturní areály a areály pro sociální péči poskytující služby městského a nadměstského dosahu, maloobchodní a stravovací zařízení, zařízení veřejné správy, armády, hasičů, policie, církevní zařízení, sportovní a tělovýchovné zařízení pro shromažďování většího množství osob.[112]

Územní rozsah je závazně vymezen pozemky **stabilizovanými** kolem hlavní městské osy – prostor Národní třídy, Masarykova náměstí a zimního stadionu; **transformačními** – dva bytové domy v ulici Nádražní řádek (změna obytné funkce na občanské vybavení), objekt bývalého paprikového mlýna (přeměna nevyhovujících výrobních zařízení ve vnitroblocích na občanské vybavení); **rozvojovými** – ulice Pančava, areál bývalého paprikového mlýna, proluka na Velkomoravské třídě, pozemky severně od zimního stadionu, nároží ulice Velkomoravská a Pančava.[113]

Všechny plochy centra města jsou specifikovány dalšími podmínkami podle toho, v jakém bloku se nachází. Zástavba v řešeném území spadá do bloku č. 15 a č. 16. **Blok č. 15** je vymezen ulicemi Štefánikova, Dolní Valy, Národní třída a charakterizován jako rozvojový se smíšenou funkcí centrální. Forma zástavby je bloková, maximální výška zástavby jsou 3 nadzemní podlaží a index zastavění pozemku je stanoven na 0,6 nebo 0,8. **Blok č. 16** je vymezen ulicemi Dolní Valy, Dobrovolského, Masarykovo náměstí, Národní třída a má charakter rozvojový s funkcí smíšenou centrální a občanského vybavení. Je to jeden z

[109] Regulační plán centra města Hodonín, veřejná prostranství
[110] Regulační plán centra města Hodonín, veřejná prostranství
[111] Regulační plán centra města Hodonín, občanské vybavení
[112] Regulační plán centra města Hodonín, občanské vybavení
[113] Regulační plán centra města Hodonín, občanské vybavení

nejvýznamnějších bloků centrální zóny.[114] Forma zástavby je bloková, maximální výška zástavby jsou 3 nadzemní podlaží, ve vnitrobloku 1 podlaží a index zastavění pozemku je stanoven na 0,6 pro smíšenou funkci a 1,0 pro občanské vybavení.[115]

[114] Regulační plán centra města Hodonín, občanské vybavení
[115] Regulační plán centra města Hodonín, občanské vybavení

8. ANALÝZA ULICE DOLNÍ VALY

8.1. VYMEZENÍ PROSTORU

Hraniční linie pěší zóny lze vymezit hned několika způsoby – dle budov s adresou Dolní Valy nebo dle hranic ulice z katastrální mapy. Můžeme také použít hraniční linii pocitovou, která je čistě subjektivní. Pro další analýzy bude tato ulice vymezena právě dle hranic ulice.

Obr. 12 Vymezení hraniční linie

8.2. ŠIRŠÍ VZTAHY

Ulice Dolní Valy je významným průchozím koridorem. Na mapě jsou vyznačena místa – prostory a budovy, které jsou v širším vztahu k řešenému území a přímo nebo nepřímo

ovlivňují jeho funkci a také pohyb osob v tomto území. Všechna vyznačená místa jsou v pěší dostupnosti. Mezi nejvýznamnější místa v okolí patří Masarykovo náměstí, nákupní centrum iRO, gymnázium Legionářů, ZUŠ a Národní třída.

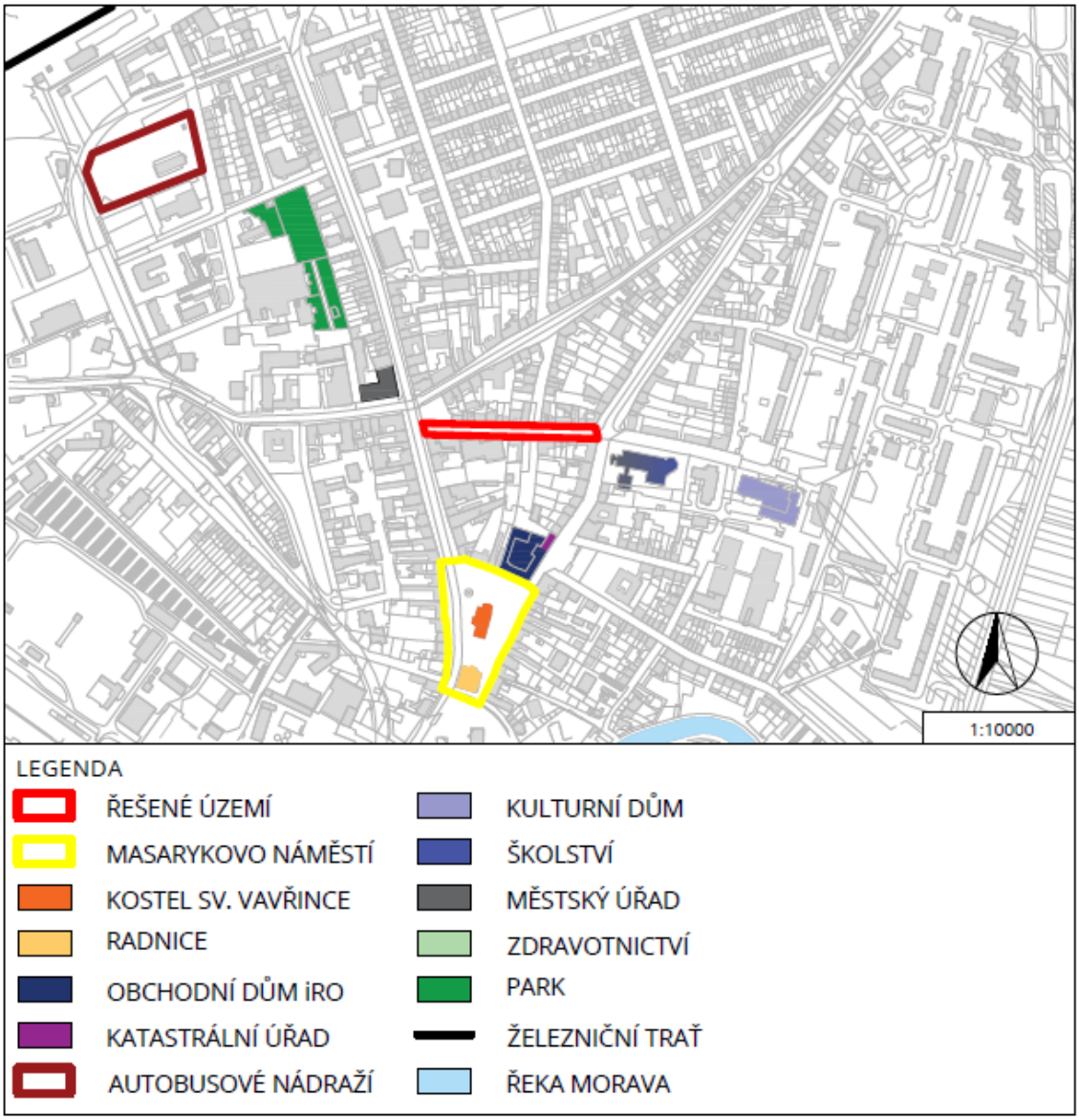

Obr. 13 Širší vztahy

8.3. NAVAZUJÍCÍ VEŘEJNÉ PROSTORY

Na následující mapě jsou znázorněny veřejné prostory, které navazují na řešené území a přímo jej ovlivňují.

Na ulici Dolní Valy přímo navazuje prostranství přiléhající k Národní třídě a ulici Štefánikově. Největší vliv má ulice Národní třída, která je lemována domy s funkčně rozmanitým parterem – ten je tvořen především obchody a službami. Národní třída pak ústí v Masarykovo náměstí, které je dalším významným navazujícím prostorem. Zhruba v polovině své délky se ulice Dolní Valy kříží s ulicí Příční. Na toto křížení navazuje parkoviště ve vnitrobloku za obchodními domy Centrum a iRO. Obchodním domem Centrum vede průchod přímo na parkoviště za ním, které však není veřejné, slouží pro zaměstnance OD Centrum a zásobování. Tento prostor je oddělen bránou. Na parkoviště za obchodním domem iRO navazuje průchod tímto OD na ulici Dobrovolského. OD iRO je přístupný také z Masarykova náměstí a zajišťuje tak propojení ulice Dolní Valy s náměstím.

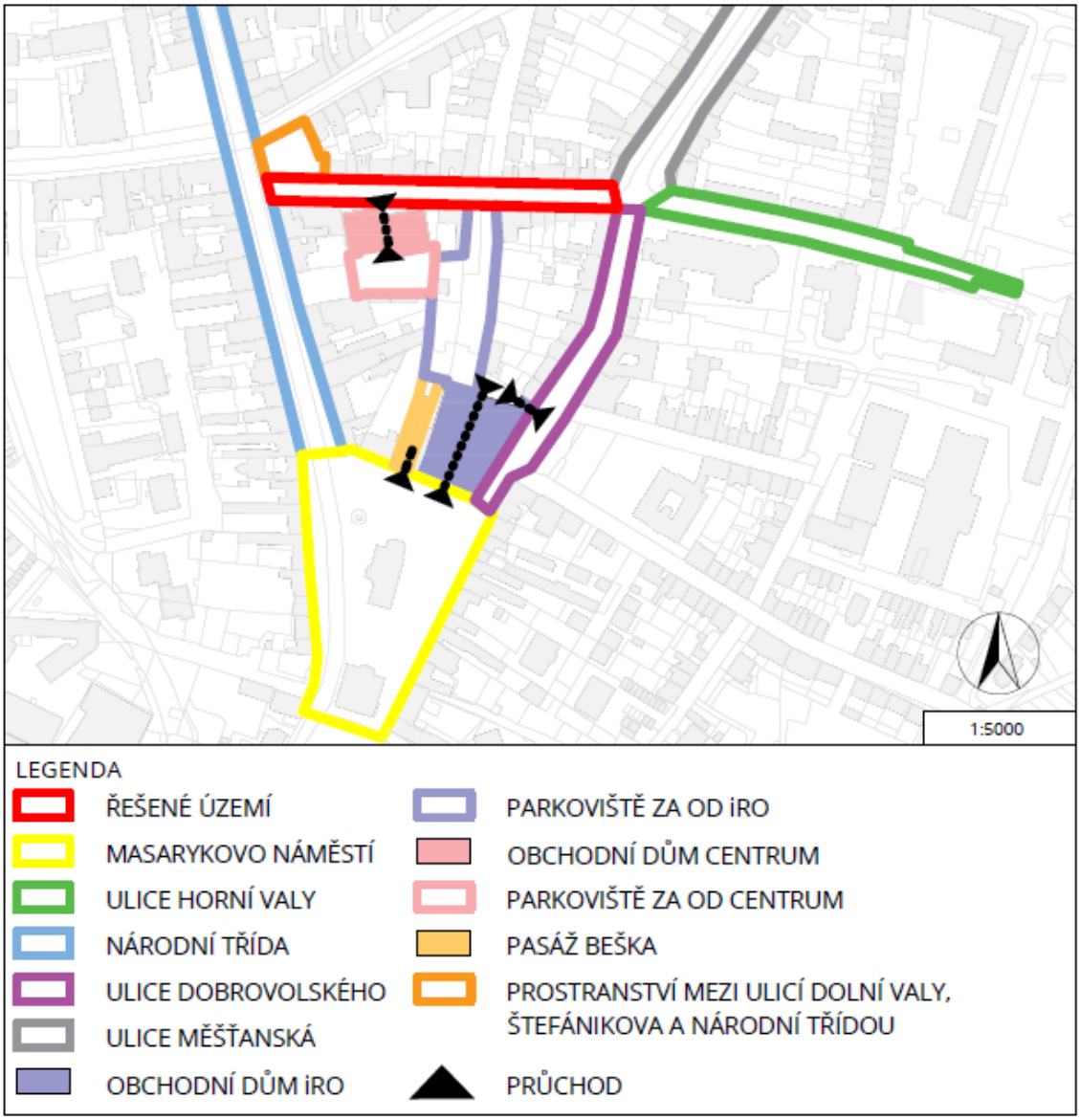

Obr. 12 Navazující veřejné prostory

8.4. DOPRAVNÍ ANALÝZA

8.4.1. SILNIČNÍ DOPRAVA

Silnice II/432 procházející ulicemi Velkomoravská a Štefánikova se severo-západně od řešeného území křižuje s místní komunikací procházející Národní třídou a má tak výrazný vliv na prostředí ulice. Ovlivňuje zejména přirozený proud chodců, který je omezován světelnou křižovatkou.

Dle sčítání dopravy z roku 2016 vidíme, že nejvíce jsou zastoupeny osobní automobily. Počet cyklistů je relativně vysoký a to i přes absenci cyklistických pruhů v centru města.

INTENZITA DOPRAVY	Všechny dny
Počet osobních automobilů [voz/den]	8 558
Počet nákladních automobilů [voz/den]	711
Počet autobusů [voz/den]	171
celkem	9 440
Počet cyklistů [cyklo/den]	584
Špičková hodinová intenzita dopravy [voz/h]	

Tab. 1 Intenzita dopravy

Vjezd automobilů přímo do řešeného území je možný z ulice Dobrovolského (řešeno jako jednosměrná komunikace) a z ulice Příční, na kterou navazuje přístupová komunikace k parkovišti ve vnitrobloku za obchodními domy iRO a Centrum. Ke snaze o zklidnění dopravy přispívá povrch ve formě žulových kostek. Z ulice Dobrovolského je povolen vjezd automobilů z důvodu zásobování domů č. 18 – 29, specifikováno dopravní značkou IZ 6a.

8.4.2. CYKLODOPRAVA

Cyklistická doprava je povolena na území pěší zóny dodatkovou informací značky IZ 27a. Samostatný jízdní pruh pro cyklisty není v prostoru vymezen, vozovka je sdílená pro všechny druhy dopravy. Prostor pro cyklisty je vymezen pouze opticky dlažbou. Cyklistické dopravě uzpůsoben mobiliář a to ve formě patnácti stojanů na kola.

8.4.3. PĚŠÍ DOPRAVA

Ulice Dolní Valy je pěší zónou, její povrch je tedy uzpůsoben pěší dopravě. Ulice je po celé své ploše dlážděna, tvar a materiál kostek ale není jednotný. Střed ulice je tvořen žulovými kostkami, které opticky vyznačují prostor pro cyklisty a automobily. Boky ulice jsou dlážděny betonovými dlažebními kostkami a představují prostor primárně pro chodce. Rozdílné materiály vytváří jasný kontrast mezi hrubým povrchem, vhodným spíše pro automobily, a hladkým, vhodnějším pro chodce. Dlažba z žulových kostek přechází i do prostoru křížení s ulicemi Dobrovolského, Horní Valy a Měšťanská a vytváří tak přirozenější napojení. Pěší zóna je vymezena dopravní značkou IZ 6a a IZ 6b a je přerušena v místě křížení s ulicí Příční.

8.4.4. VEŘEJNÁ HROMADNÁ DOPRAVA

Řešené území není obsluhováno veřejnou hromadnou dopravou, nejbližší zastávky MHD se nachází na ulici Měšťanská ve vzdálenostech zhruba 40 m a 100 m od křížení s ulicí Dolní Valy. Další blízké zastávky se nachází na Masarykově náměstí a na Národní třídě. Vlakové nádraží se nachází ve vzdálenosti téměř 900 m, autobusové nádraží pak 800 m.

8.4.5. STATICKÁ DOPRAVA

V ulici jsou vyhrazena parkovací stání pro zásobování. Povrch vozovky je proveden ze světlé žulové dlažby oddělené dvojřádkem šedé žulové dlažby od chodníků, kde je užita velkoplošná bezfazetová betonová dlažba. Parkovací záliv šířky 2 metry je od vozovky i chodníku oddělen taktéž dvojřádkem šedé žulové dlažby, Ve vzdálenosti 12 m je vozovka opticky přerušena 2 m širokým pruhem dlažby chodníku. Jednotlivě druhy dlažby nejsou vzájemně odděleny obrubami nebo přídlažbou a jsou provedeny bez převýšení

V přilehlém prostoru se nachází parkovací stání ulice Příční a veřejné placené parkoviště s parkovacím automatem ve vnitrobloku za OD Centrum a iRO, přístupné z řešeného území. Toto parkoviště je vymezeno dopravní značkou IP 13c a má časově omezenou provozní dobu – všední dny od 8 do 17 hodin, o sobotách je provozní doba zkrácena od 8 do 12 hodin. Další parkoviště v centru jsou vymezena na Masarykově náměstí, Národní třídě nebo třeba u zimního stadionu a na ulici Velkomoravská.

8.4.6. HLUKOVÁ ZÁTĚŽ ZPŮSOBENA DOPRAVOU

Na hlukové mapě níže můžeme pozorovat hlukové zatížení způsobené dopravou. Po celé délce silnice II/432 dosahuje hluk během denních hodin nadlimitních hodnot (>70 dB) a v řešeném území dosahuje hlukové zatížení 60 – 50 dB. V nočních hodinách je situace lepší, na řešené území dosahuje zatížení už jen 45 – 50 dB.

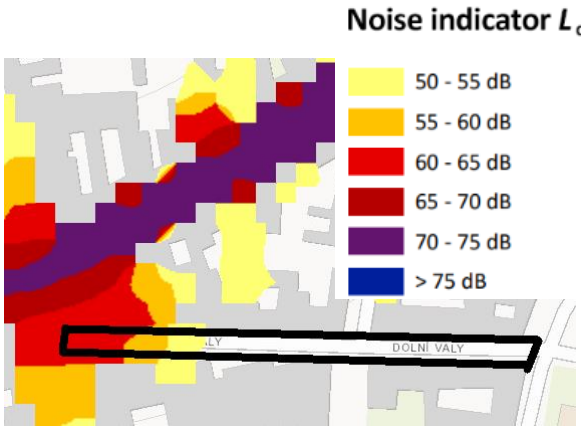

Obr. 15 Hluková mapa - den

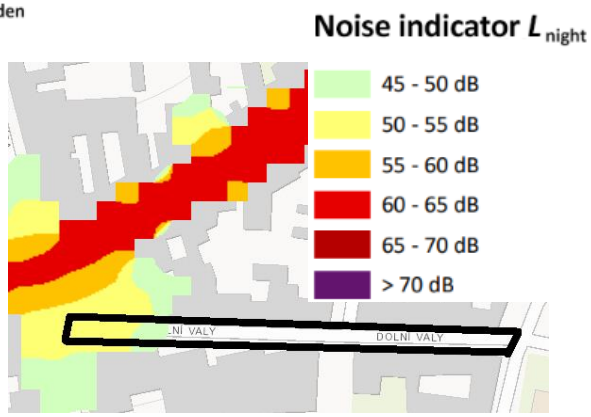

Obr. 16 Hluková mapa - noc

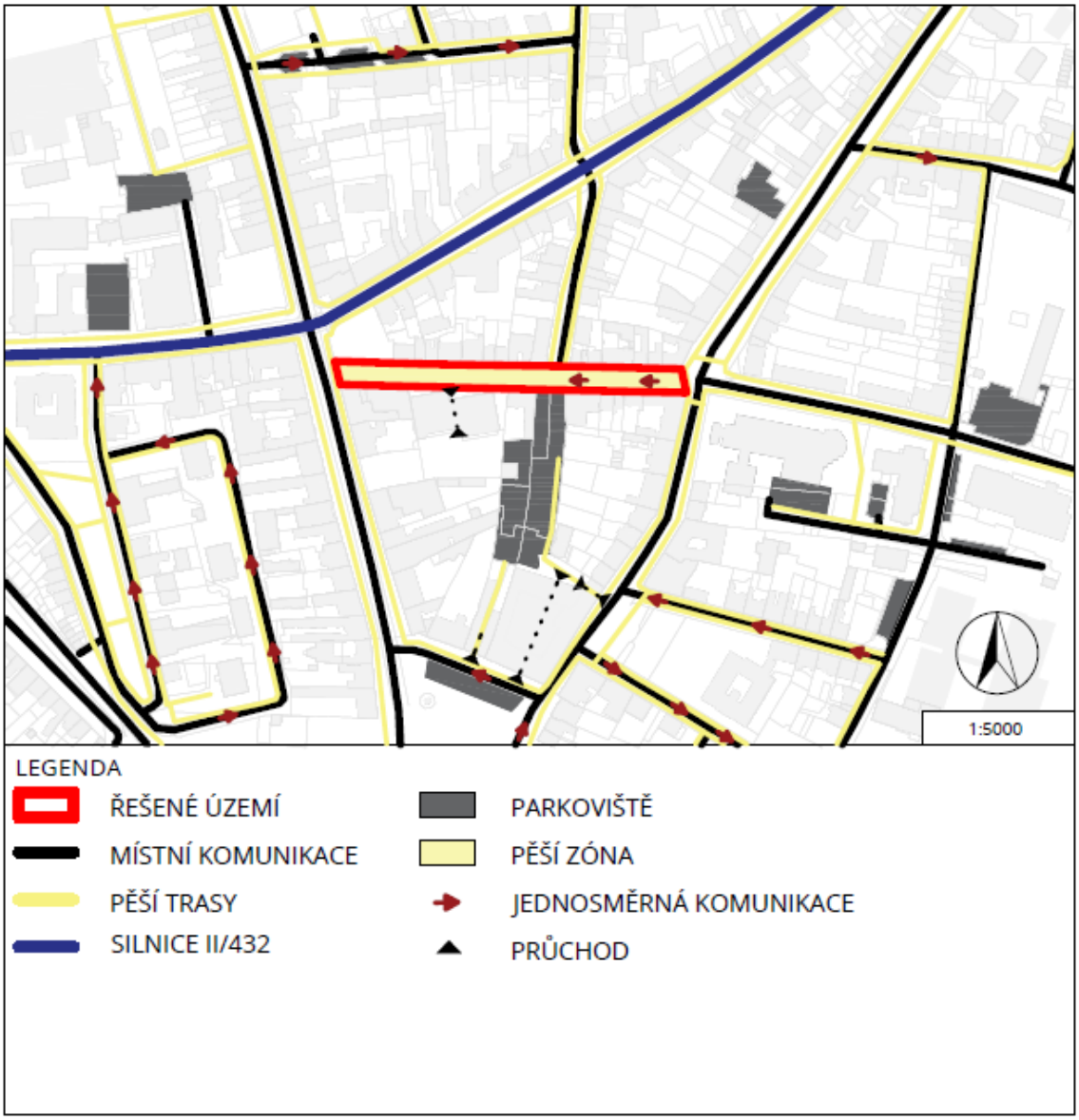

Obr. 17 Analýza dopravy

8.5. ANALÝZA ZELENĚ

Zeleň je na ulici Dolní Valy zastoupena v malém množství. Tvoří ji čtyři městské záhony, dva solitérní stromy, stromořadí a loubí, které je výrazným prvkem řešeného území. Výsadba v městských záhonech se střídá, je tvořena květinami (např. tulipány) nebo okrasnou trávou. Směrem od Národní třídy se nachází dvě vzrostlé lípy vysazeny u sebe, zbytek zeleně je rozmístěn pravidelně po celé délce ulice. Stromořadí je tvořeno mladými listnatými stromy. Loubí se nachází před obchodním domem Centrum a jsou do něj integrovány lavičky a fontána. Další městská zeleň je vysázena v přilehlých prostorách.

Obr. 19 Loubí před OD Centrum 1

Obr. 20 Loubí před OD Centrum 2

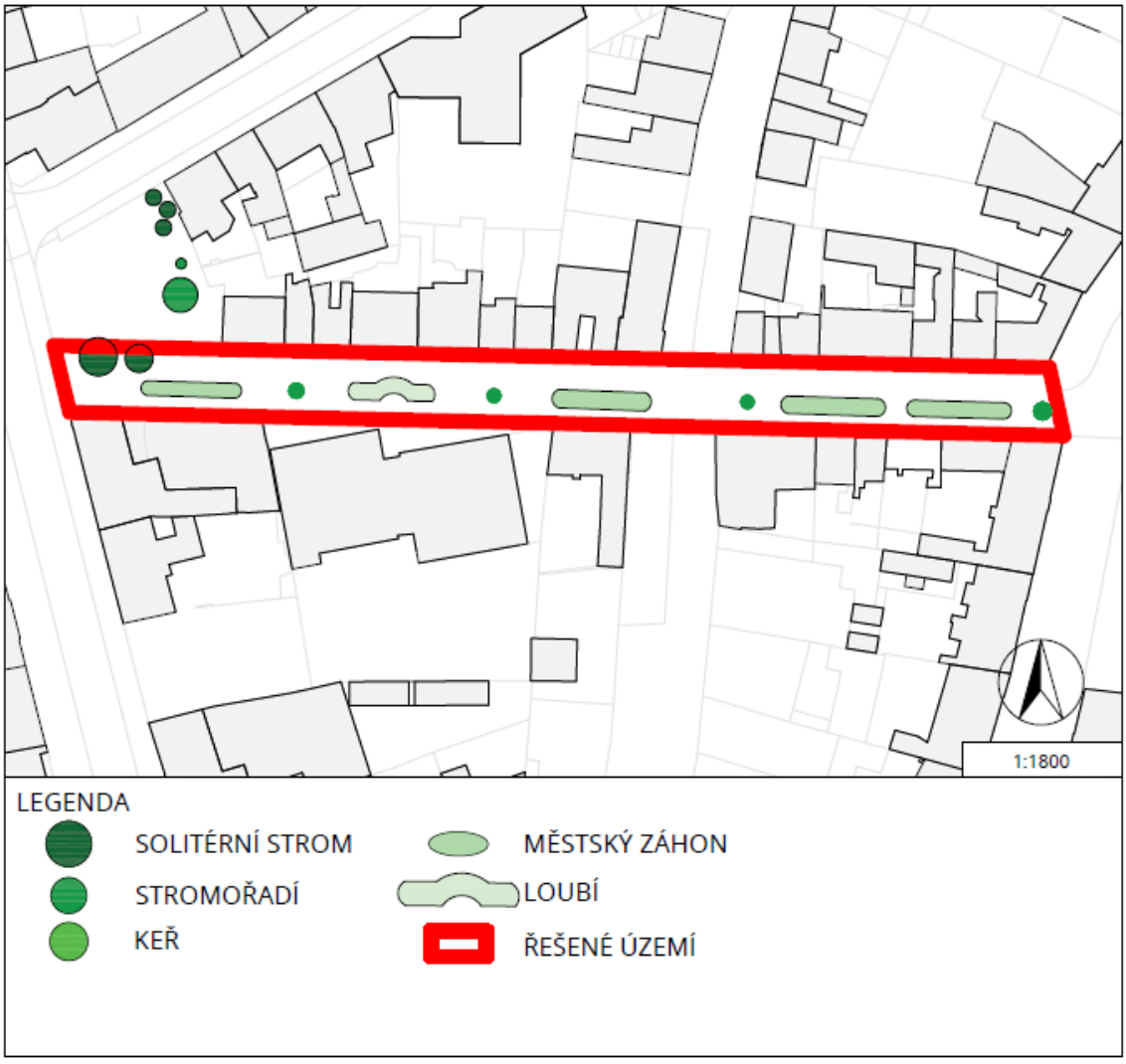

Obr. 18 Analýza zeleně

8.6. FUNKČNÍ ANALÝZA

V celém řešeném území se nachází pouze dva domy s funkcí bydlení, domy s č. p. 1282 a č. p. 971. Zbytek domů má funkci smíšenou – bydlení a občanské vybavenosti nebo pouze občanské vybavenosti.

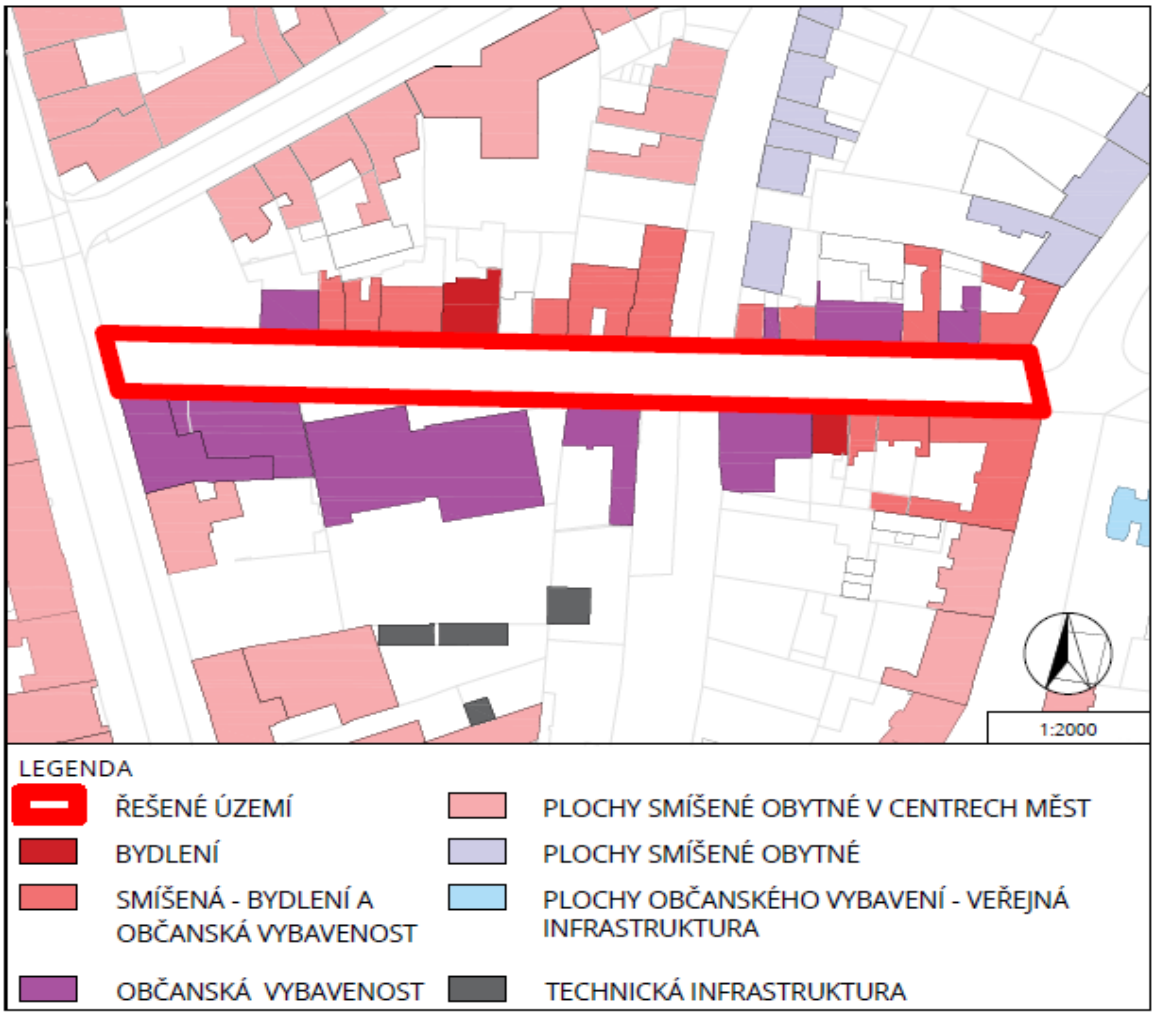

Obr. 21 Funkční analýza21

8.7. ANALÝZA OBČANSKÉ VYBAVENOSTI

Většina budov v řešeném území slouží občanské vybavenosti. Ta je zastoupena ve formě obchodu a služeb, především prodejnami domácích potřeb, textilu, potravin, drogerie, hračkářství, nožířství atd. V případě služeb se jedná především o realitní kanceláře. Velmi významný je obchodní dům Centrum, ve kterém se nachází drogerie, prodejna potravin, prodejna nábytku, papírnictví a má zde také pobočku stavební firma. V přízemí je instalován bankomat.

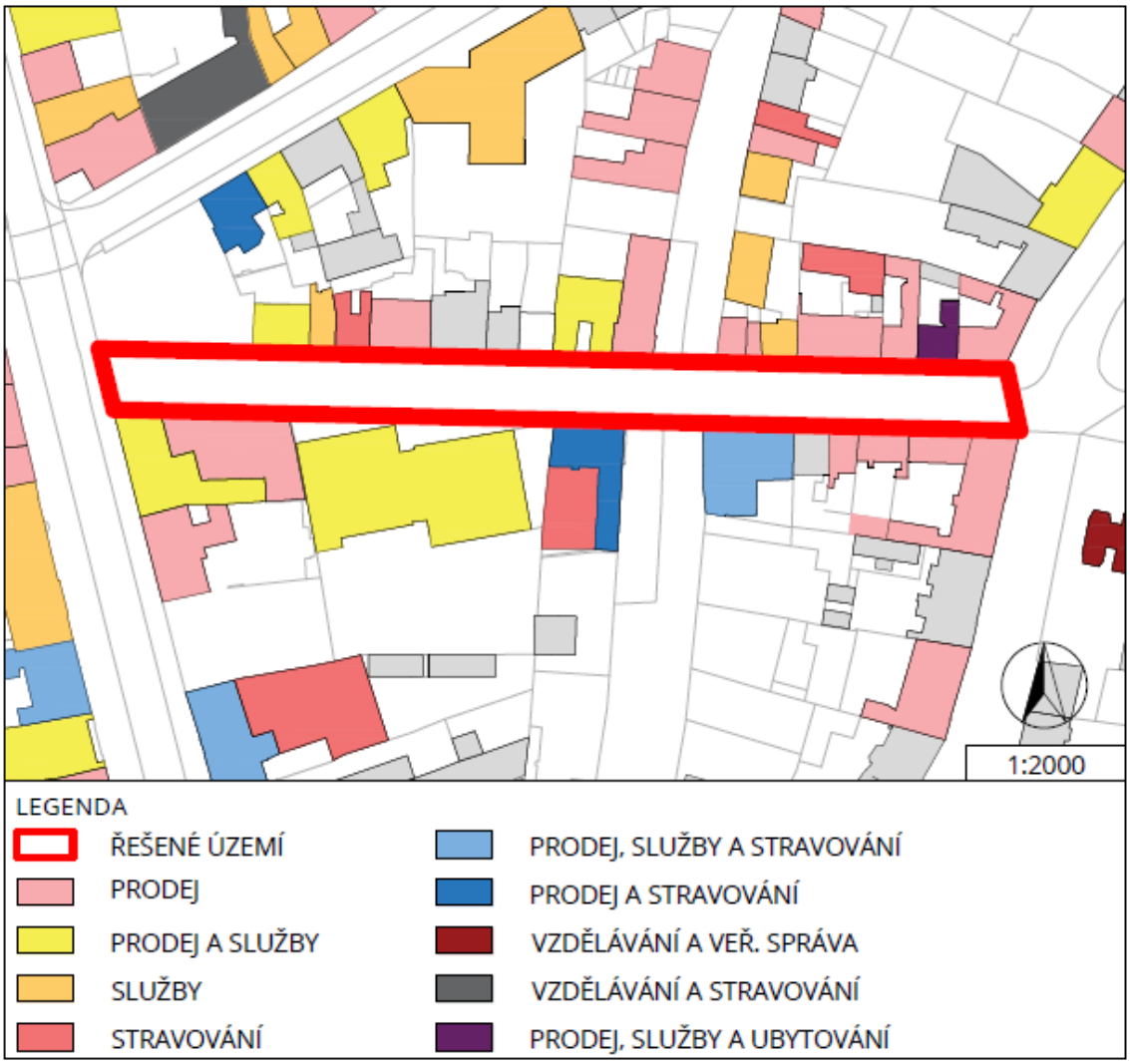

Obr. 22 Občanská vybavenost

Většina budov má, vzhledem ke svému charakteru, živý parter. Ten je nejčastěji tvořen výlohou, kde je vystavena nabídka zboží, nebo slouží jako reklamní plocha. Nejvýraznější parter mají restaurace u Kačera a kavárna Cafe Flowers, kde je v teplých měsících instalována letní zahrádka. Největší podíl na celkové ploše aktivního parteru má obchodní dům Centrum. Část jeho výlohy, patřící k obchodu s potravinami, tvoří reklamní polepy, které zároveň brání proniknutí slunečních paprsků a vytváří tak vhodné podmínky pro skladování potravin.

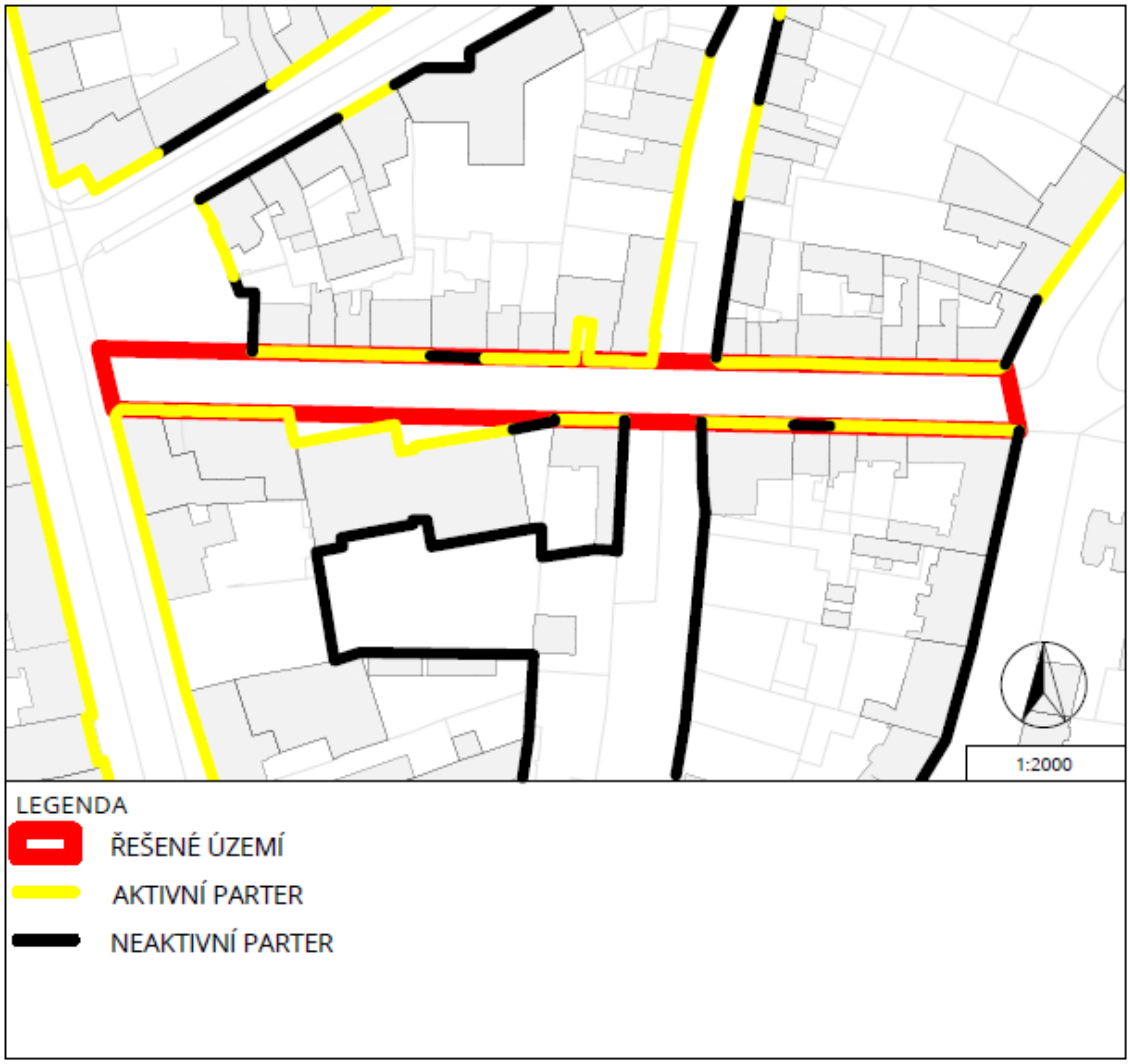

Obr. 25 Analýza parteru

Obr. 24 Parter domu na ulici Dolní Valy 1

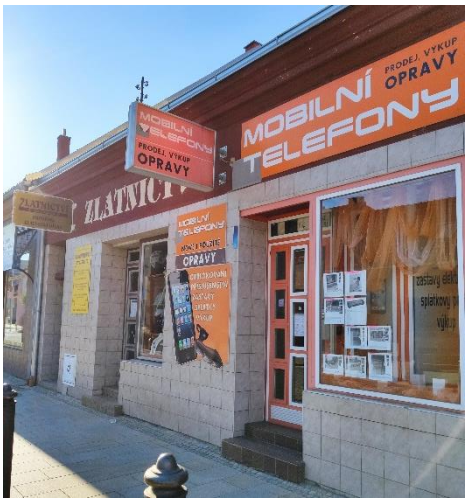

Obr. 25 Parter domu na ulici Dolní Valy 2

Obr. 26 Parter OD Centrum

8.8. VÝŠKA ZÁSTAVBY

Domy lemující ulici Dolní Valy se nachází v rozmezí 1 – 5 NP. V největší míře jsou zastoupeny domy třípodlažní. Tyto výškové poměry se nachází po celém centru města a jsou stanoveny regulačním plánem centra města Hodonín. Všechny domy spadající do řešeného území mají stanovenou maximální výšku zástavby 3 NP. Směrem k sídlišti na Jihovýchod je charakter zástavby tvořen panelovými domy, výška zástavby tedy dosahuje více nadzemních podlaží, než je tomu v centru města.

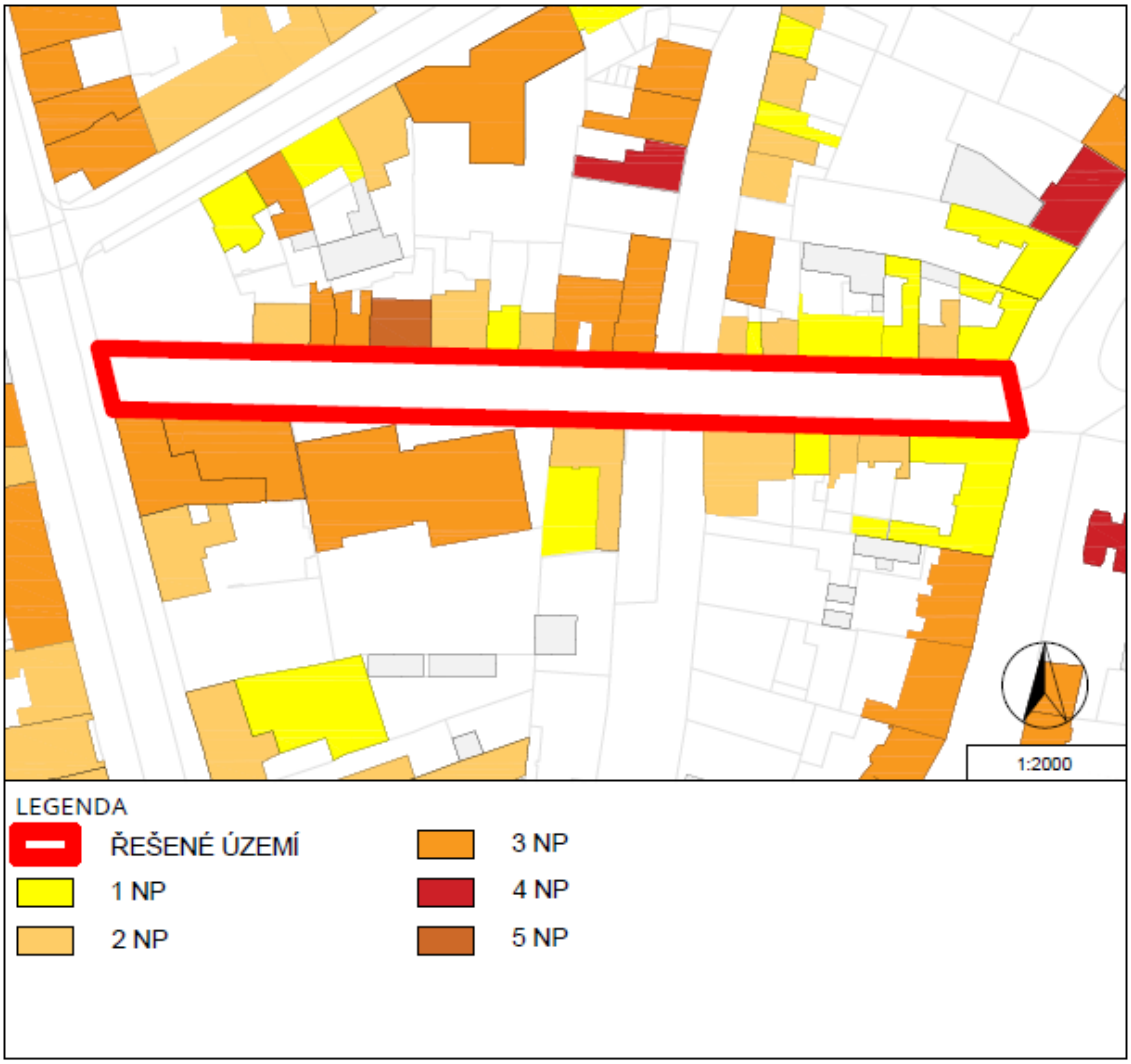

Obr. 27 Výška zástavby

8.9. MOBILIÁŘ

Veškerý mobiliář se nachází jen jižní straně ulice, na severní straně jsou pak vymezena parkovací místa pro zásobování. Na celé ploše ulice se nachází celkem 17 laviček, 7 z nich má sezení z obou stran. Lavičky se střídají s dalším městským mobiliářem, jako jsou odpadkové koše, lampy veřejného osvětlení a stojany na kola. Odpadkové koše jsou umístěny vždy u lamp veřejného osvětlení. Stojanů na kola je v ulici hned několik druhů. Liší se především v kapacitě zaparkovaných jízdních kol. Na každém konci ulice je vždy jeden plakátovací sloup. Před obchodním domem Centrum je instalována fontána se sezónní funkcí. V provozu je pouze v jarních a letních měsících, kdy poskytuje vítané osvěžení. Po celé dny je ukryta ve stínu, který buď vrhá obchodní dům, nebo přilehlé loubí.

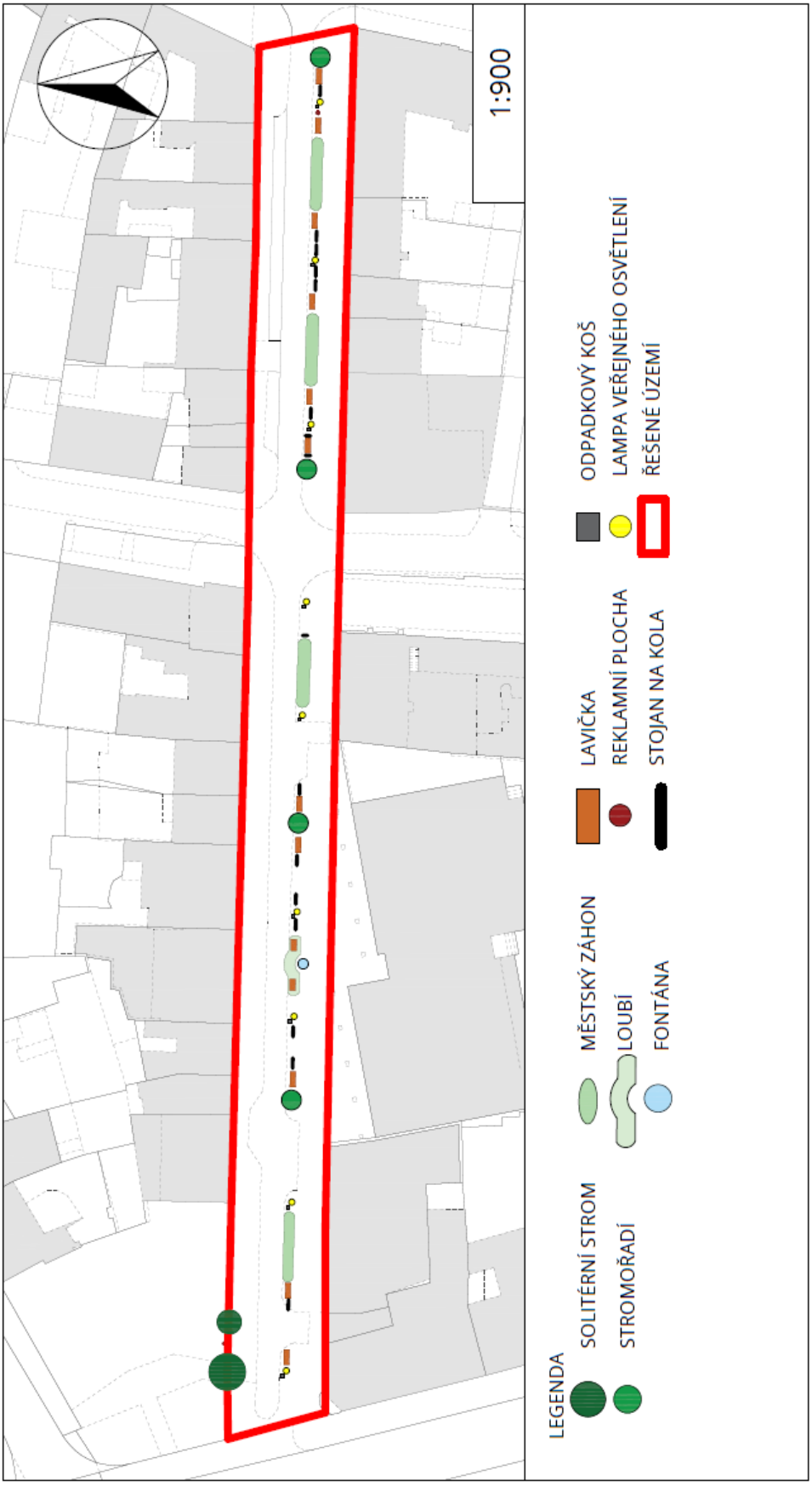

Obr. 28 Mobiliář

9. VYHODNOCENÍ ANALÝZ

Z provedených analýz lze usoudit, že ulice Dolní Valy tvoří vcelku kvalitní veřejné prostranství. Je to dáno především tím, že je upřednostněna pěší doprava před motorovou a také bohatě zastoupeným mobiliářem.

Jeden z nedostatků je nejasně vymezena hranice mezi uličním prostorem a prostranstvím mezi ulicí Štefánikovou a Národní třídou. V tomto přechodu zcela chybí hraniční linie a není tak jasné, ve kterém prostoru se vůbec nacházíme.

Ulice je díky své poloze v centru města a přilehlým významným prostranstvím velmi důležitým průchozím koridorem. Tomu je také přizpůsoben režim pěší dopravy, a to vymezením tohoto území jako pěší zóny. Polohou v centru je také dáno funkční využití zástavy, které navazuje na charakter hlavní městské osy. Většina zástavby má buď funkci smíšenou, nebo občanského vybavení. Chybí zde však větší zastoupení funkce bydlení. Budovy se smíšenou funkcí mají malý podíl ploch určených k bydlení, to je dáno především výškou zástavby, která je omezena na 3 nadzemní podlaží. Při tom mají tyto domy převážně 2 nadzemní podlaží. Z občanské vybavenosti jsou zde nejvíce zastoupeny stavby pro obchod a služby, nejvýznamnější z nich je obchodní dům Centrum. Parter domů je většinou tvořen výlohami.

I přesto, že je řešené území pěší zónou, je stále ovlivňováno okolní silniční dopravou, zejména hlukem, který přes den může dosahovat nadlimitních hodnot. Charakter pěší zóny a celistvost ulice jsou narušovány křížením s ulicí Příční a navazující přístupovou komunikací s parkovištěm ve vnitrobloku za OD iRO. Ke snaze o zklidnění dopravy přispívá povrch ve formě žulových kostek. Tento povrch však není úplně vhodný pro dopravu cyklistickou.

Zeleň v prostoru je zastoupena v relativně malém množství, tvoří ji stromořadí a městské záhony. Stromořadí tvořeno z mladých stromků a vzdálenost mezi jednotlivými stromky je vzhledem k celé délce ulice dost velká. Nevhodně zvolené stromky menšího vzrůstu neposkytují v letních měsících dostatečné zastínění. S tímto nedostatkem souvisí i využívání instalovaných laviček. Celkově lze však usoudit, že mobiliář je vhodně umístěn a to i v dostatečném množství.

9.1. SWOT ANALÝZA

V následující tabulce je vypracována SWOT analýza, kde jsou shrnuty a definovány poznatky z provedených analýz.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Poloha v centru města • Omezení motorové dopravy • Občanská vybavenost • Mobiliář • Přilehlé parkoviště	• Nízké zastoupení funkce bydlení • Nevhodný povrch pro cyklisty • Hluková zátěž způsobena dopravou • Nesourodost zástavby
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
• Lepší cyklistické podmínky • Zástavba vnitrobloku za OD iRO • Větší zastoupení a lepší volba zeleně	• Zrušení pěší zóny • Ohrožení nárůstem hlukové zátěže z okolí • Fluktuace prodejen • Vylidnění ulice

Tab. 2 Výstupy SWOT analýzy

10. ZÁVĚR

Jedním ze znaků kvalitního veřejného prostoru je přítomnost lidí. Pokud má být prostor aktivně využíván, musí jej jeho uživatelé vnímat jako příjemné místo k pobývání či k jiným volitelným a společenským aktivitám. V dnešní době technologického pokroku můžeme však určité činnosti provádět z domu. Tím dochází k většímu nátlaku na přizpůsobení veřejného prostoru k modernímu způsobu života, aby byl atraktivní a tedy využíván. Atraktivnost prostoru je však subjektivní, proto je úkolem příslušného orgánu a městské správy tvořit nebo měnit tyto prostory s logickou návazností na okolí a funkci v daném městě.

Cílem bakalářské práce bylo načerpat znalosti o veřejném prostoru, jeho funkcích a významu a na jejich základě zanalyzovat vybraný veřejný prostor. Práce se také zabývá územním plánováním a jeho nástroji, které ovlivňují vývoj a funkci města, jehož nedílnou součásti jsou právě veřejná prostranství.

Ke komplexní analýze byla vybrána ulice Dolní Valy ve městě Hodonín. Bylo provedeno devět analýz a jejich následné vyhodnocení. Součástí vyhodnocení jsou také výstupy SWOT analýzy, která stanovuje silné a slabé stránky daného prostoru.

Ulice Dolní Valy je vymezena jako pěší zóna a tomu je přizpůsoben povrch a uspořádání vozovky. Území je však ovlivňováno okolní silniční dopravou, zejména hlukem způsobeným dopravou. Dalším z nedostatků území je nejasně vymezena hraniční linie směrem k ulici Národní třída a Štefánikova. Ulice se nachází v centru města a tomu odpovídá i přilehlá zástavba, která má funkci smíšenou nebo občanského vybavení. Funkce bydlení je zde však zastoupena jen v malé míře. Zeleň v prostoru se objevuje ve formě městských záhonů a stromořadí, další mobiliář je zde bohatě zastoupen v podobě laviček, lamp veřejného osvětlení, odpadkových košů a stojanů na kola. Z provedených analýz lze usoudit, že ulice Dolní Valy tvoří vcelku kvalitní veřejné prostranství.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Dolní Valy. *Hodonín nostalgický* [online]. [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: http://www.hodonin.ic.cz/Jak_To_Bylo/Stranky/DolniValy.html

Dům na pěší zóně. *Encyklopedie dějin města Hodonín* [online]. [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: https://encyklopedie.hodonina.cz/home-mmh/?acc=profil_domu&load=28

GEHL, Jan. *Města pro lidi*. Brno: Partnerství, c2012. ISBN 978-80-260-2080-6.

GEHL, Jan. *Život mezi budovami: užívání veřejných prostranství*. Boskovice: Albert, 2000. ISBN 80-858-3479-0.

Historie lázní. *Lázně Hodonín* [online]. [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: https://www.laznehodonin.cz/o-laznich/historie-lazni

HNILIČKA, Pavel. *Sídelní kaše: Otázky k suburbánní výstavbě kolonií rodinných domů*. Brno: ERA, 2005. ISBN 978-80-7366-028-4.

Hodonín (okres Hodonín). *RIS - Regionální informační servis* [online]. [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: https://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/586021-hodonin

Hodonín v datech. *Město Hodonín* [online]. [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: https://www.hodonin.eu/hodonin-v-datech/d-38401/p1=84328

Hodonín podrobně rok za rokem. *Hodonín nostalgický* [online]. [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: http://www.hodonin.ic.cz/Udalosti/Udalosti.html

Hodonín - regulační plán centra města: textová část. In: *Mapový portál ORP Hodonín* [online]. 2014 [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: http://gis.muhodonin.cz/upd/Hodonin/Platne/Regulacni%20plany/RP%20Hodonin%20-%20centrum%20mesta/Textova%20cast.pdf

Hodonín: Základní informace. *MÍSTOPISNÝ PRŮVODCE PO ČESKÉ REPUBLICE* [online]. 2019 [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/7244/hodonin/pocet-obyvatel/

JEHLÍK, Jan. *Rukověť urbanismu*. Praha: Ausdruck Books, 2016. ISBN 978-80-260- 9558-3.

Kino. *Hodonín nostalgický* [online]. [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: http://www.hodonin.ic.cz/Jak_To_Bylo/Stranky/Kina.html

KOLEKTIV NADACE PARTNERSTVÍ. *Prostory: Průvodce tvorbou a obnovou veřejných prostranství*. Brno: Partnerství, 2013. ISBN 978-80-904918-6-1.

KOPÁČIK, G.; ZDRAŽILOVÁ, J.; KUZNETCOVA, E.; LELKES, I.; KILNAROVÁ, P.; ŠKODA, K.; VESELY, M.; TOUCHAN, S. *Moje náměstí.* Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2014. ISBN: 978-80-7204-894-6.

KRATOCHVÍL, Petr. *Městský veřejný prostor*. Praha: Zlatý řez, 2015. ISBN 978-80-88033-00-4.

MELKOVÁ, Pavla. *Manuál tvorby veřejných prostranství hlavního města Prahy*. Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, 2014. ISBN 978-80-87931-11-0.

Město Hodonín - Územní plán. *Mapový portál ORP Hodonín* [online]. [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: http://gis.muhodonin.cz/upd/Hodonin/Platne/Uzemni%20plan/Doposud%20vydana%20dokumentace/UP%20Hodonin/UP%20Hodonin%20Textova%20cast.pdf

Mikroregion Hodonínsko - O MIKROREGIONU. *Mikroregion Hodonínsko* [online]. 2007 [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: https://web.archive.org/web/20071126025229/http://www.hodoninsko.info/default.asp?cont=1

Návrh aktualizace č. 1 Politiky územního rozvoje ČR na udržitelný rozvoj území. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: http://www.uur.cz/images/1-uzemni-planovani-a-stavebni-rad/politika-uzemniho-rozvoje-aktualizace-1-2015/jednani-vlady-VI-Vyhodnoceni-vlivu-URU-SEA-Natura.pdf

Politika územního rozvoje České republiky, ve znění Aktualizace č. 1. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: https://www.mmr.cz/MMR/media/MMR_MediaLib/%c3%9azemn%c3%ad%20a%20bytov%c3%a1%20politika/%c3%9azemn%c3%ad%20pl%c3%a1nov%c3%a1n%c3%ad/PUR%20%c4%8cR/2015_VI_8_cistopis_apur_1.pdf

PLAČEK, Miroslav. *Hodonín: Dějiny města do roku 1948*. Hodonín: Město Hodonín, 2008. ISBN 80-254-2100-0.

ROZMANOVÁ, Naděžda a Zuzana GAJDÍKOVÁ. *Principy a zásady urbanistické kompozice v příkladech*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2016. ISBN 978-80-7538-073-9.

ÚSES. *Portál ÚSES - Územní systém ekologické stability* [online]. [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: http://www.uses.cz/1.3-co-je-to-uses

Územní studie. *Statutární město Olomouc* [online]. [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: https://www.olomouc.eu/o-meste/uzemni-planovani/uzemni-studie

Územní Plánování. *Mapový portál ORP Hodonín* [online]. [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: http://gis.muhodonin.cz/upd/index.php?p=Hodonin/Platne/Uzemni%20plan/Doposud%20vydana%20dokumentace/UP%20Hodonin/

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a o způsobu evidence územně plánovací činnosti. In: *Sbírka zákonů*. Dostupné také z: https://www.zakonyprolidi.cz

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů*. Dostupné také z: https://www.zakonyprolidi.cz

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: *Sbírka zákonů*. Dostupné také z: https://www.zakonyprolidi.cz

Zásady územního rozvoje - kapitola D. *Portál Jihomoravského kraje* [online]. [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: https://www.kr-jihomoravsky.cz/archiv/oupsr/zur_jmk_5/TEXTOVA_CAST/NAVRH/ID.pdf#view=fit

Změna č. 1 územního plánu Hodonín. *Mapový portál ORP Hodonín* [online]. [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: http://gis.muhodonin.cz/upd/Hodonin/Platne/Uzemni%20plan/Doposud%20vydana%20dokumentace/Zmena%20c.%201%20UP%20Hodonin/Hodonin_Z1_vyrok.pdf

Změna č. 2 územního plánu Hodonín. *Mapový portál ORP Hodonín* [online]. [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: http://gis.muhodonin.cz/upd/Hodonin/Platne/Uzemni%20plan/Doposud%20vydana%20dokumentace/Zmena%20c.%202%20UP%20Hodonin/Textova%20cast/UP.HO.Zm2.VYROK.pdf

SEZNAM OBRÁZKŮ

OBR. 1 HODONÍN NA MAPĚ ČR.....5

Zdroj: Obec Hodonín, okres Hodonín, kraj Jihomoravský, ČR. In: *Kurzycz* [online]. [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: http://img.kurzy.cz/mapa/ho/slepa/hodonin-okres-hodonin-okres-kraj-stat.svg

OBR. 2 HODONÍN NA MAPĚ Z ROKU 1827 9

Zdroj: Stabilní katastr Moravy a Slezska - Hodonín: původně Göding (Hodonin). *Archiválie ÚAZK* [online]. [cit. 2020-05-17]. Dostupné z: https://archivnimapy.cuzk.cz/uazk/pohledy/am_query_05.html?mapxy=-564000+-1203000

OBR. 3 III. VOJENSKÉ MAPOVÁNÍ 1920 - 1956 10

Zdroj: III. vojenské mapování. *NAKI maps* [online]. [cit. 2020-05-17]. Dostupné z: http://chartae-antiquae.cz/en/mapsets/1/

OBR. 4 ZÚR JMK - VÝKRES USPOŘÁDÁNÍ KRAJE.....17

Zdroj: Geoportál Jihomoravského kraje. *Portál Jihomoravského kraje* [online]. [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: http://ms.kr-jihomoravsky.cz/itc/default.aspx?wmcid=7061&SID=#ipsQueue

OBR. 5 MAPA ZÁMĚRŮ ZÚR JMK NA ÚZEMÍ MĚSTA HODONÍN 17

Zdroj: Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje. *Portál Jihomoravského kraje* [online]. [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: http://zameryup.kr-jihomoravsky.cz/app/Home/Version3

OBR. 6 ULICE DOLNÍ VALY VYMEZENA V MAPĚ MĚSTA.....29

Zdroj: mapy.cz, zpracování: Autor práce

OBR. 7 DŮM AK. MAL. KARLA NOVÁKA 30

Zdroj: Autor práce

OBR. 8 DŮM NA TISKÁRNĚ.....30

Zdroj: Autor práce

OBR. 9 OBCHODNÍ DŮM CENTRUM 30

Zdroj: Autor práce

OBR. 10 DOLNÍ VALY NA ÚZEMNÍM PLÁNU MĚSTA HODONÍN 30
Zdroj: 2b_Hlavni vykres.pdf. In: Mapový portál ORP Hodonín [online]. [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: http://gis.muhodonin.cz/upd/Hodonin/Platne/Uzemni%20plan/AKTUALNI%20-%20Uplne%20zneni%20UP%20Hodonin%20po%20zmene%20c.%202/2b_Hlavni%20vykres.pdf

OBR. 11 DOLNÍ VALY NA REGULAČNÍM PLÁNU CENTRA MĚSTA HODONÍN.....35
Zdroj: HODONÍN REGULAČNÍ PLÁN CENTRA MĚSTA. In: Mapový portál ORP Hodonín [online]. [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: http://gis.muhodonin.cz/upd/Hodonin/Platne/Regulacni%20plany/RP%20Hodonin%20-%20centrum%20mesta/1_Hlavni%20vykres.pdf

OBR. 12 VYMEZENÍ HRANIČNÍ LINIE 39
Zdroj: Český úřad zeměděl̆ský a katastrální, Digitální katastrální mapa [online], [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: https://services.cuzk.cz/wms/wms.aspzpracování: Autor práce

OBR. 13 ŠIRŠÍ VZTAHY 40
Zdroj: Český úřad zeměděl̆ský a katastrální, Digitální katastrální mapa [online], [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: https://services.cuzk.cz/wms/wms.aspzpracování: Autor práce

OBR. 14 NAVAZUJÍCÍ VEŘEJNÉ PROSTORY.....41
Zdroj: Český úřad zeměděl̆ský a katastrální, Digitální katastrální mapa [online], [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: https://services.cuzk.cz/wms/wms.aspzpracování: Autor práce

OBR. 15 HLUKOVÁ MAPA - DEN 44
Zdroj: https://geoportal.mzcr.cz/SHM2017/, zpracování: Autor práce

OBR. 16 HLUKOVÁ MAPA - NOC.....44
Zdroj: https://geoportal.mzcr.cz/SHM2017/, zpracování: Autor práce

OBR. 17 ANALÝZA DOPRAVY.....45
Zdroj: Český úřad zeměděl̆ský a katastrální, Digitální katastrální mapa [online], [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: https://services.cuzk.cz/wms/wms.aspzpracování: Autor práce

OBR. 18 ANALÝZA ZELENĚ 46
Zdroj: Český úřad zemědělský a katastrální, Digitální katastrální mapa [online], [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: https://services.cuzk.cz/wms/wms.aspzpracování: Autor práce

OBR. 19 LOUBÍ PŘED OD CENTRUM 1 46
Zdroj: Autor práce

OBR. 20 LOUBÍ PŘED OD CENTRUM 2 46
Zdroj: Autor práce

OBR. 21 FUNKČNÍ ANALÝZA 47
Zdroj: Český úřad zemědělský a katastrální, Digitální katastrální mapa [online], [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: https://services.cuzk.cz/wms/wms.aspzpracování: Autor práce

OBR. 22 OBČANSKÁ VYBAVENOST 47
Zdroj: Český úřad zemědělský a katastrální, Digitální katastrální mapa [online], [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: https://services.cuzk.cz/wms/wms.aspzpracování: Autor práce

OBR. 23 ANALÝZA PARTERU 49
Zdroj: Český úřad zemědělský a katastrální, Digitální katastrální mapa [online], [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: https://services.cuzk.cz/wms/wms.aspzpracování: Autor práce

OBR. 24 PARTER DOMU NA ULICI DOLNÍ VALY 1.....49
Zdroj: Autor práce

OBR. 25 PARTER DOMU NA ULICI DOLNÍ VALY 2.....49
Zdroj: Autor práce

OBR. 26 PARTER OD CENTRUM.....50
Zdroj: Autor práce

OBR. 27 VÝŠKA ZÁSTAVBY.....51
Zdroj: Český úřad zemědělský a katastrální, Digitální katastrální mapa [online], [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: https://services.cuzk.cz/wms/wms.aspzpracování: Autor práce

OBR. 28 MOBILIÁŘ 52
Zdroj: Český úřad zemědělský a katastrální, Digitální katastrální mapa [online], [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: https://services.cuzk.cz/wms/wms.aspzpracování: Autor práce

SEZNAM TABULEK

TAB. 1 INTENZITA DOPRAVY 42

Zdroj: scitani2016.rsd.cz, zpracování: Autor práce

TAB. 2 VÝSTUPY SWOT ANALÝZY 54

Zdroj: Autor práce

SEZNAM GRAFŮ

GRAF. 1 VÝVOJ POČTU OBYVATEL 5

Zdroj: Český statistický úřad, zpracování: Autor práce

SEZNAM ZKRATEK

ZÚR JMK	Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje
ČR	Česká republika
OD	obchodní dům
ZUŠ	Základní umělecká škola
č. p.	číslo popisné